

ARABAI SAVO TARPE

**ŠEŠIŲ DIENŲ KARO IKI ŠIOL DAR NEPASIEKĖ JOKIE RIMTESNI BANDYMAI PASIEKTI PASTOVESNĘ TAIKĄ. — ABI PUSĖS LAIKO SI SAVO POZICIJOSE TIKĖDAMOS, KAD LAIKAS DIRBA JŲ NAUDAI. — IŠ TIKRO ESAMA PADĖTIS YRA SUNKIAI PAKELIAMA NE TIK IZRAELIUI, BET DAR DAUGIAU EGIPTO IR JORDANIJAI, KURIEMS KITI ARABŲ KRAS-
TAI PAŽADĖJO PAGALBĄ.**

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Susisąsaudymai prie Suez kanalo vėl priminė pasauliui, kad arabų - Izraelio konfliktas dar toli gražu nėra išspręstas ir dabar susidariusi būklė abiem pusėm sunkiai pakenčiama. Izraeliui reikia išlaikyti didelę armiją, kad apgynus naujai užkariautas teritorijas. O tai sudaro nemažų sunkumų krašto ūkiui, kuris ir iki šiol daugiausiai rė-

mėsi parama iš užsienio. Jo gyventojų skaičius padidėjo beveik visu milijonu, bet tie nauji pavaldiniai nėra per daug kooperatyvūs. Jie yra jautrūs propagandai iš užsienio. Skaičiuojama, kad vien administracinė naujų krašto plotų išlaidom per metus teks išleisti per 20 milijonų dolerių. Teigiama karinės pergalės išdava yra ta, kad naujos sienos yra palyginti lengviau apgimanamos, Izraelis gali kontroliuoti laivų judėjimą Suez kanale ir gali naudotis Sinajuje esančiom naftos versmėm, kurios duoda apie 5 milijonų tonų naftos per metus.

Iš arabų pusės daugiau nuo karo nukentėjo Jordanija ir Egiptas. Pasitarasis per 6 karo dienas neteko visos savo karinės galybės, kurios išsigijimas Egiptui atsiėjo per 2 milijonus dolerių. (Už ją Egiptas praktiškai tik dalį sumokėjo sovietams ir jų satelitams, tačiau yra pasižadėjęs tos skolos padengimui su naudoti 66% savo medvilnės derliaus). Sustabdytas Suez kanalo susisiekimo Egiptui duoda kasdien 750.000 dolerių nuostolio. Kadangi mokėstis už pasinaudojimą kanalu buvo imamas doleriais, Egiptas neteko vieno svarbiausio savo užsienio valiutos šaltinio. Reikia neužmiršti, kad Egiptas neteko ir turistų iš Vakarų, tokiu būdu jis faktinai neturi iš ko užsidirbti dolerių reikalingų maistui ir kitiems pirmojo reikalingumo dalykams.

Tiesa, sovietai pristatė maždaug 50% Egipto netektų ginklų, bet už tai Egiptas turėjo priimti ir 2.400 sovietų kari-

nių specialistų, t.y. tris kartus daugiau negu kad turėjo prieš šešių dienų karą.

Jordanija, kuri nors ir neturėjo jokių didesnių žemės turty, o vis dėlto per 19 metų savo nepriklausomybės pasiekė arabų kraštams pavydėtino pragyvenimo lygio, per karą praktiškai neteko savo egzistencijos pagrindo. Trečdalis jos teritorijos yra užimta, kariuomenė sunaikinta. Ji gali išsilaikyti tik iš užsienio paramos.

Zinia, arabų yra labai daug -- net 110 milijonų, kurie gyvena tarp Atlanto ir Persijos įlankos pakraščiu. Tačiau, nors juos jungia kalba, kai kurios kultūrinės tradicijos ir bendras antisemitizmas, to nepakanka, kad sudarius vienalytinę valstybę ar net kiek tampresnę konfederaciją. Šiandien arabai yra suskildę į 13 valstybių ir priešingumai jų vadų tarpe yra tokie dideli, kad paskutiniuose jų valstybių 'viršūnių' konferencijose dalyvavo tik 8 valstybių vadai. Maroko ir Libijos karaliai, Alžirijos, Tuniso ir Sirijos prezidentai liko namie. Iš jų pirmieji du ir Tuniso prezidentas yra skaitomi 'nuosaikiais', tuo tarpu Alžirijos ir Sirijos valdovai yra laikomi karo kurstytojais. Negalima užmiršti, kad tarp Egipto ir Saudi Arabijos praktiškai vyravokaro stovis dėl noro išgalėti Jemene. Egiptas ten turi netoli 50.000 vyrų kariuomenę, kuri palaiko 'pažangią' pusę to krašto vidaus kare, tuo tarpu turtinga Saudi Arabija palaiko 'konservatyvią' pusę.

Viršūnių konferencijoje buvo nutarta, kad karo veiksmai prieš Izraelį šiuo tarpu yra neįmanomi, tačiau kartu pasidžiaugta, kad laikas dirba ne jo naudai. Kad Egiptas ir Jordanas galėtų dar kiek laukti, naftos versmės turinčios valstybės pažadėjo sudaryti 392 milijonų dolerių fondą, į kurį Saudi Arabi-

Vaidai iš Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos šeštojo suvažiavimo rugsėjo 2 ir 3 d. Cleveland-Sheraton viešbutyje. VIRŠUJE: Simpoziumo dalyviai. Sėdi iš kairės: dr. A. Kisieliū, dr. J. Meškauskas, dr. G. Balukas, dr. J. Valaitis, ir dr. M. Eimontas. PAČIOJE: dalis suvažiavimo dalyvių ir svečių. Pirmojo eilėje sėdi: S. Barzdukas, PLB pirm. J. Bachunas, Tautos Fondo pirm. prel. J. Balckūnas, A. Praškevičius ir kun. G. Sabataitis.

PLGS SUVAŽIAVIMUI PRAĖJUS

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas Clevelande vyko rimto ir įtempto darbo ženkle. Gy-

dytojai ne daug laiko skyrė visokiems gražybėms, kurių taip gausu kituose mūsų sąskrydžiuose. Paskaitų ir simpoziumų pavaldie, pasikeitė naujausiomis medicinos mokslo žiniomis bei atradimais.

ja turėtų įnešti 140 milijonų, Kuvaitas 154 m., Libija 84 milijonus ir kitos arabų valstybės 14 mil. Tais pinigais turėtų būti paremtas Egiptas (256 milijonais), Jordanija (122 milijonais) ir Sirija (14 milijonų). Už tai naftą parduodančios valstybės išsidėrėjo neturėti jokių varžtų dėl naftos pardavimo, jos galės ją parduoti JAV, D. Britanijai bei (Nukelta į 2 psl.)

Suvažiavimas pradėtas Cleveland-Sheraton viešbutyje rugsėjo 2 d., 1 val. po pietų dalyvių registraciją, kurių iš visos šiaurinės Amerikos vietovių atvyko keliais dešimtys. Daugumą sudarė JAV skyrių nariai, keletas iš Kanados. Suvažiavimo atidarymo apeigos, skelbtos 3 val. pradėtos su pavilavimu. Sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus, suvažiavimą atidarė dr. Henrikas Brazaitis, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas (jo kalba spausdinama atskirai), tolimiesniam vadovavimui pakvietė dr. S. Budrys, Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininką. Invokaciją sukalbėjo kun. Sabataitis.

Dr. S. Budrys, pradėdamas posėdį, plačiau nušvietė — JAV lietuvių gydytojų sambūrių pradžią ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos susikūrimą bei jos veiklos bruožus. Toliau sekė sveikinimai žodžiu ir raštu. Pirmuoju sveikintuoju buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas Bachunas. Savo vaizdžiu žodžiu jis papildė dr. S. Budrio pranešimą apie JAV lietuvių gydytojų organizuotės pradžią, siekiančią 1905 m. Toliau sveikino Vliko vardu prelatas J. Balckūnas, dr. F. Kaunas perskaitė sveikinimus gautus

raštu. Po to sekė suvažiavimo programoje skelbtos paskaitos.

Pirmosios dienos suvažiavimo vakare Grand Ballroom'e įvyko koncertas, kurį išpildė mūsų iškiliai dainos ir muzikos mėninkai: dainininkas Stasys Baras, pianistas Andrius Kuprevičius ir kompozitorius Darius Lapinskas. Koncerto plati ir įvairi programa suvažiavimo dalyvių buvo priimta nuosirdžiais plojimais. Apie koncerto išpildytojus ir jų išpildytus kūrinius dar teks pakalbėti atskiru rašiniu. Po koncerto ten pat įvyko šaunus balius — pasilinksminimas.

Sekančią dieną suvažiavę gydytojai ir jų šeimos nariai, išklause pamaldas šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, aplankė Lietuvių Kultūrinį Darželį ir ten pagerbė tris didžiuosius Lietuvių Tautos vyrus: dr. J. Basanavičių, dr. Vincą Kudirką ir Lietuvių Tautos prisikėlimo Dainių Maironį. Ten kalbą pasakė dr. J. Balckūnas, o L. K. Darželio Sąjungos pirmininkas Kazys S. Karpus nušvietė darželio kūrimo istorinius bruožus.

Likusi antroji dalis buvo skirta suvažiavimo darbotvarkėje numatytiems darbams — paskaitoms, simpoziumui, po kurių vaisėms ir jaunimo pasilinksminimui vakarui. Visas suvažiavimas praėjo sklandžiai ir giedrios nuotaikos ženkle. Suvažiavę svečiai, kiek leido laikas ir galimybės, svečiavosi pas savo profesijos kolegas clevelandiečius, atnaujino senas ir mezgė naujas pažintis... (avb)

IŠ VISO PASAULIO

● GYNYBOS SEKRETORIUS

Robert S. McNamara paskelbė karinės vadovybės nusistatymą atkirsti Š. Vietnamą spygliuotų vielų, minų ir elektroninių prietaisų barjeru. Tuo būdu norima užkirsti kelią partizanų ir Š. Vietnamo karių infiltravimui į P. Vietnamą. Lieka klausimas, ar tuo pačiu būdubus galima užkirsti kelią, vedančius per Laosą ir Kambodiją. Per tų valstybių teritorijas kaip tik vyksta stambiausi transportai.

● PRASIDĖJĘS STREIKAS Fordo įmonėse palietė ir visą eilę kitų įmonių, kurių darbas susijęs su automobilių dalių gamyba ir transportu. Streikui prasidėjus unijos ir įmonės vadovybių nuomonių skirtumai naujos sutarties reikalu tokie dideli, kad greito susitarimo sunku tikėtis. Unijų sferose kalbama, jog streikas galės užsitęsti kelis mėnesius.

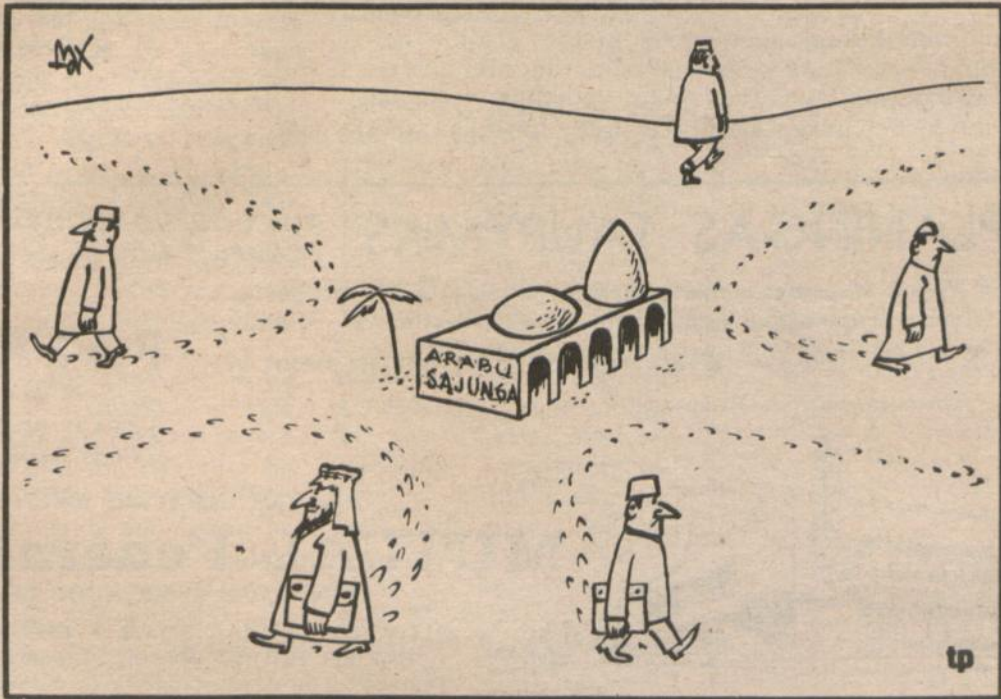
● GEN. DE GAULLE, viešįs Lenkijoje, vienoje iš savo kalbų pabrėžė reikalingumą ir kitoms t.v. satelitinėms valstybėms. Vaidinti svaresnį, savarankišką vaidmenį sprendžiant Vid. Europos reikalus, "Mūsų akyse", kalbėjo de Gaulle, "jūs (t.y. lenkai) esat populiari, tvirti, respektuoti ir galinga realybė". Iškėliant "Centrinės Europos" sąvoką, de Gaulle norėjo pabrėžti tų valstybių didesnio savarankiškumo užsienio politikos klausimuose reikalmą.

● ESTAS ERIK HEINE Toronto buvo nutelstas 15 dienų kalėjimo už nuteptumą Sov. Sąjungos statulos prie Expo 67 paviljono Montrealyje. Raudonais dažais jis buvo užrašęs "Laisvės Estijai, Latvijai ir Lietuvai".

● BREŽNEVAS pasirašė naują "nepuolimo ir draugiškumo sutartį su Vengrijos vyriausybe. Būdinga, kad po 1956 m. vengrų sukilimo Kremliaus valdovai Budapešte yra labai dažni svečiai.

● IŠ PEKINO praneša, kad kelis mėnesius užsitęsę kautynės Cantono mieste ir apylinkėse tarp Mao šalininkų ir opozicinių nerių palikę gatvėse krivias lavonų. Kautynės pasibaigė Mao'istų laimėjimu.

● KAIP SOV. S-GA "gerbia" pasirašytas sutartis, kalba faktas, kuriuo buvo uždrausta JAV mokslininkų kėlonė į Antarktikos vandenį. Kėlonė siektų Severnaja Zemlia sąsiaurius, Sov. Sąj. aiškinant, jog tai esą jos teritoriniai vandenys. Tuo tarpu 1958 m., pagal JTO konvenciją, pasirašytą ir Sov. S-gos, laivai turi teisę ten plaukoti mokslų reikais.

Visi keliai veda į susivienijimą...

Mažai žinoma vaikų liga -- PHENYLKETONURIA (PKU)

Dr. IRENA GIEDRIKIENĖ

Šio straipsnio autorė Dr. I. Giedrikiene, nori supažindinti Dirvos skaitytojus su mažai mūsų visuomenei žinoma liga, kurios nustatymas bei gydymas yra susijęs su komplikuotais biologinės chemijos tyrimais. Biologinės chemijos mokslas daro didelę pažangą ir įgalina gydytojus vis daugiau ir daugiau skverbtis į žmogaus kūną, jo fiziologiją bei paskirų celių funkciją, nežiūrint ar tos celės yra odos paviršiuje ar smegenyse. Phenylketonuria yra igimta vaikų liga, kurios neįvykstant vaiko normalus fizinis bei protinis vystymasis sustoja, o dar vėliau pradeda regresuoti. Kadangi negydytos ligos pasekmės padaro vaiką protiniu invalidu, todėl ankstyvas ligos atpažinimas bei gydymas yra nepaprastai svarbus. Kai kurie vaikų ligų gydytojai specialistai studijuoja šią ligą. Dr. I. Giedrikiene yra viena iš tokių. Ji atvažiavo į JAV 1949 metais ir nuo 1962 metų veda vienintelę New Jersey esančią Clinic for Ketonurias ir yra tos klinikos direktorė. Nuo klinikos įsteigimo Dr. I. Giedrikiene turėjo apie 50 ketonurija sergančių ligonių. Šis jos straipsnis tuo labiau yra mums įdomus.

Dr. D. Degesys

Vieno dantisto šeimoje, Oslo mieste, Norvegijoje 1934 metais augo du protiniai atsilikę vaikai. Mergaitė nevaikščiojo iki 2 metų amžiaus ir nekalbėjo, išskyrus kelis pavienius žodžius; jaunesnis, berniukas pradžioje atrodė vystėsi normaliai: buvo gyvas ir linksmas. Tačiau po kelių mėnesių ir jis pradėjo kokią susidomėjimą aplinkuma, pasidare abejingas, nevaikščiojo ir nekalbėjo. Be to, abu vaikai turėjo labai stiprų kūno kvapą.

Ilgą laiką, nežiūrint įvairių tyrimų ir dažnų vizitų pas gydytojus, šių vaikų protinių ir fizinių atsilikimų priežastis nebuvo nustatyta. Jauna, inteligentiška motina nenustojo vilties ir vis ieškojo pagalbos. Paskutinis jos aplankytas gydytojas, jos tolimes giminaitis, norvegas Dr. Follig domėjosi biochemija. Betyrinėdamas šių

vaikų šlapumą su Ferric-chloridu dėl diacetinės rūgšties, dideliame nustebimui, vietoj normaliai gaunamos raudonos spalvos gavo žalią. Spalva jo nuomone gavosi nuo kažkokios šlapume esančios jam nežinomos medžiagos, kuri greičiausiai ir davė abiem vaikams tuos protinio ir fizinio atsilikimo simptomus.

Padedant užsispyrusiai motinai, po tolimėsių šlapumo tyrinėjimų (ji surinko net 20 litrų šlapumo), Dr. Follig įrodė, kad medžiaga, kurią jis ieškojo, yra phenylpyruvinė rūgštis - phenylalanino skilimo produktas.

Phenylalaninas priklauso prie vieno iš pagrindinių amino rūgščių, kuri yra baltyminių medžiagų skilimo produktas organizme. Normaliai dalis phenylalanino yra sunaudojama kūne celių atstatymui -- regeneracijai, gi kita, nesunaudota dalis pagalba enzimo phenylalanine hidrolaze yra paverčiama į tyroziną, o vėliau į odos pigmentą melaniną ir tokiu būdu pašalinama iš organizmo.

Enzymas phenylalanine hidrolaze yra labai jautrus. Kūne jo pagrindinis kiekis yra gaminamas kepenų celiuose. Kitas, mažesnis jo kiekis, randasi kitų audinių celėse. Esant šio enzimo stokai, phenylalanino apykaita sutrinka. Kraujo serume, smegenų skystime susidaro phenylalanino ir jo metabolitų akumuliacija, kas ir sukelia protinį atsilikimą, moksliniais vadinamą phenylpyruvic oligophrenia. Normalus phenylalanino kiekis kraujyje yra 1.5 - 5.5 mgr. Phenylketonurikai jo turi kur kas aukštesnį kiekį.

Padidėjęs šlapume phenylpyruvinės rūgšties kiekis yra labai svarbus šios ligos diagnozei. Enzimo stokos priežastys gali būti dvejopos: 1. Pirminės, būtent (a) igimtas kepenų nesugebėjimas gaminti šį enzymą arba (b) nepakankamai išsivystę kepenys; 2. Antrinės: įvairūs kepenų susirgimai vėlesniame amžiuje.

Pats mechanizmas, kodėl įvyksta protinis susilpnėjimas, nėra visai aiškus, bet yra žinoma, kad jaunos naujagimio smegenų celės yra labai jautrios phenylalaninui, kuris ir yra priežastimi šių celių degeneracijos. Toji degeneracija, laiku nesustabdyta, palieka pasekas visam gyvenimui, ir joks pavėluotas gydymas nepadaidės atstatymui - regeneracijai. Todėl yra labai svarbu ligą atpažinti kaip galima greičiau jaunesniame amžiuje, kad užkurtuske lią smegenų degeneracijai.

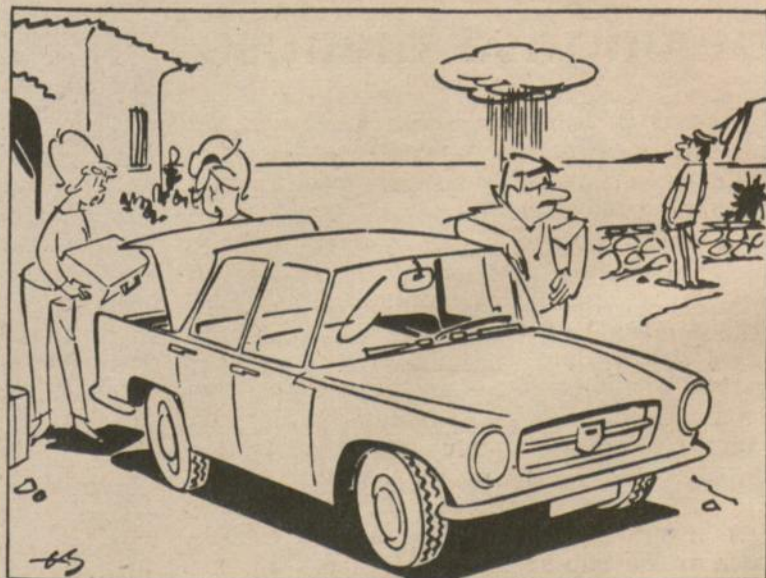
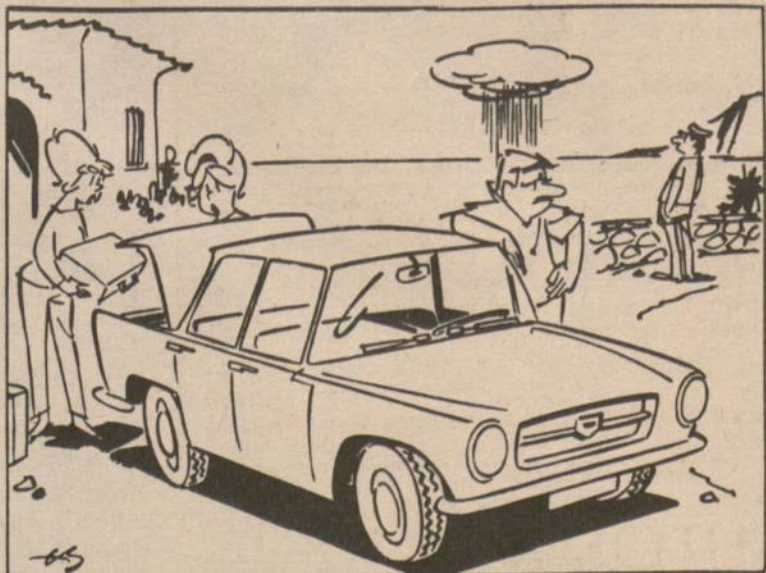
Pradžioje buvo manyta, kas 1 iš 30,000 naujagimių turi šį defektą. Bet šiuo metu, esant geresnei naujagimių statistikai, atrodo, kad tokių atvejų yra kur kas daugiau, būtent 1 iš 10,000 arba ir dar dažniau. Moteriškoji ir vyriškoji lytis yra šios ligos maždaug vienodai paliečiama. Airija, Skandinavija, Anglija, Prancūzija, Belgija ir Italija yra kraštai, kuriuose daugiausia tokių atsitikimų užregistruota. Taip pat Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Lenkijoje bei Indijoje jų yra didelis skaičius. Jau kelinti metai kaip JAV yra vykdomas tam tikras "skryningas" šiai ligai surasti naujagimių tarpe. Kai kurios valstijos yra įsivedusios įstatymą būtinai visų kūdikių patikrinimui. Naujų atpažintų susirgimų skaičius didėja.

PKU dažnai pasitaiko mišrioje šeimoje. Kol kas žydų ir negrų tarpe nėra užregistruota. Lietuvių tarpe dar irgi neteko girdėti.

PKU yra perduodamas paveldėjimo keliu per recesinį geną iš abiejų tėvų. Tėvai, turį tą nenormalų geną, dažnai yra normalūs ir net labai inteligentiški žmonės. Kūdikius, gimę iš tokios poros, turi 25 galimybės gimi su PKU. Vidutiniai, pavyzdžiui, jeigu šeima turi keturis vaikus, tai vienas vaikas gims su PKU, du vaikai bus normalūs, bet neš nenormalius genus, gi vienas vaikas bus visai normalus ir nenormalių genų neturės.

Šiuo metu Jungtinėse Amerikos Valstybėse visi naujagimiai yra tikrinami jų 3-5 gyvenimo

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Kopijuodamas piešinį, dailininkas tyčia padarė septynis klaidas. Palyginkit abu piešinius ir bandykit rasti tuos septynius skirtumus. Teisingą sprendimą rasite kitame puslapyje.

dieną. Yra daromas taip vadinamas Gothrie testas. Šis tyrimas nėra diagnostinis, bet atrankos - skryningo tyrimas. Šiam tyrimui parodžius nenormalumą yra daromi tikslesni diagnostiniai tyrimai, kaip Michal La Due arba chromatografinis metodas.

Simptomai: tik ką gimę kūdikiai fiziniai atrodo normalūs. Vėliau gali pasireikšti ekzema, neramumas, apatija, išbalimas. Laikui einant pastebimas atsilikęs intelektualinis išsivystymas. Vaikas nekalba, nevaikšto, pasidaro destruktivus, impulsingas; atsiranda betiksliai judesiai; toks vaikas nesugeba savęs maitinti ir karštais gali net turėti konvulsijas.

Užkirsti kelią tiems nenormalumams svarbu pradėti kūdikį gydyti kaip galima anksčiau. Gydymas yra grynai dietinis. Prirasomas maistas, kuriame yra kaip galima mažiau proteinų ir tuo pačiu mažiau PKU. Tačiau negalima nukrypti nuo normalaus PKU kiekiokraujuje, nes nukritus tam kiekiui žemiau normos, einama prie kitos blogybės, bū-

tent svorio kritimo, kūno proteinų katabolizmo, žemo kraujo cukraus kiekio, apatijos ir net mirties. Gydymas vykdomas paprastai specialiose klinikose. Dieta kaitaliojama dažnai, priklauso nuo kraujo tyrimų ir paciento svorio. Viena iš pagrindinių maisto formulių yra vadinamas Lofenalac, kuris nėra laisvai rinkoje

pardavinėjamas, bet gaunamas tik su receptu. Gydymas yra ilgas, vyksta metais, bet rezultatai geri. Vaikai gali lankyti normalią mokyklą, būti aktyvūs ir auga fiziniai sveiki. Dieta, paprastai, pradedama nutraukti palaipsniui, apie 5-6 metus. Šiuo metu yra galvojama, kad prie normalios dietos galima pereiti apie aštuntus metus.

ARABAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Vakarų Vokietijai, kurios laikomos Izraelio sąjungininkėmis. Kartą sutarta likviduoti vidaus karą Jemene. Kaip tie susitarimai bus vykdomi praktikoje, dar nėra visai aišku. Turint galvoje praeities patyrimus, į juos reikia žiūrėti ir vertinti labai atsargiai.

Arabai turi tradicines apeigas, kurios vadinasi 'fantazija'. Jų metu raiteliai zovada lekia ratu, nežmoniškai šaukia ir šaudo be jokių taikinių į orą. Taip beprasmiškai išnaudoję savo energiją, arabai vėl grįžta į savo kasdienį gyvenimą, kuriame taip mažai pažangos. Atrodo, kad ir jų politika eina tuo pačiu keliu -- daug fantazijos, išivaizdavimo, mažai praktiškų žygių. Egipto prezidentas Nasseris ir Jordanijos karalius Huseinas, kurie yra daugiausiai kalti dėl to nelaimingo karo, ne tik kol kas išsilaikė savo sostuose, bet ir padidino savo prestižą. Tai vienas iš daugiausiai netikėtų ir mažiausiai logiškų to karo rezultatų.

TIMELESS LITHUANIA

Buv. JAV pasiuntinio Lietuvoj
Hon. Owen J. C. Norem
knygos antroji laida jau pasirodė!

Tai nėra vien tik istorijos vadovėlis, bet nuosirdaus lietuvių draugo ir lietuvių tautos istorijos objektyvus stebėtojo vaizdas, patiekiantis anglų kalboje.

Knyga tinkama ne tik kaip dovana amerikiečių draugams, bet ir mūsų jaunimui, Lietuvą liečiančias problemas suprantančiam angliškai ir sugebančiam tas problemas tinkamai panaudoti ir skleisti.

TIMELESS LITHUANIA gaunama
DIRVOJE.

6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

ir pas knygy platintojus.

KAINA 4 DOL.

Užsakant paštą, prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepės, ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

TAUTOS ŠVENTĖ rudeningose dienose

Rugsėjo 8 d. buvo švenčiama Lietuvoje, tat savaime suprantama, jog ir išeivijoje, kiek sąlygos leidžia, toji šventė prisimenama. Sakome "prisimenama" todėl, kad kai kur ir patys rengėjai nepraleidžia nepabrėžę, jog ruošiamas "Rugsėjo 8 d. minėjimas". Atrodytų, lyg tai jau ne šventė, o tik buvusios šventės prisiminimas. Galime kalbėti, rašyti apie Vytautą Didįjį, galime tą šventę jungti su Šiluvos atlidais, galime skelbti, jog toji šventė esamose sąlygose įgyjanti ir kitokių prasmės, bet gi istorinių įvykių raida lieka nepakeičiama. Istorinių įvykių prisiminimas ir tinkamas jų pagerbimas sudaro tautos tradicijų dalį. Šventės prasmės kaitaliojimas, apjungimas ir kitokių pagrindų jai švesti ieškojimas kažin ar jau taip sveikas reiškinys.

Tegul tai bus seni, istoriniai įvykiai, bet jei tautai jie buvo reikšmingi seniau, jų reikšmė neprivalėtų būti nublukinama ir šiandien. Vytauto Didžiojo asmenybė, jojo reikšmė mūsų tautos gyvenime ypatingai šiais laikais yra svarbiu mūsų laisvo ir nepriklausomo valstybinio gyvenimo teisiniu argumentu. Šalia turėtos ir iškovotos nepriklausomybės šio šimtmečio pradžioje, lietuvių tautos valstybingumo pradai senovėje taip pat turės didelę vertę, jei patys sugebėsime tinkamai tuos argumentus panaudoti savo tautos ir valstybės išlaisvinimo iš komunistinės vergijos darbuose.

Taip ir iškyla tokios progos, kurias minime, prisimename, ar iš incijijos "apvaikščiojame" paskaitomis saviesiems. Propagandinė ir teisinė tų švenčių reikšmė lieka nepanaudota, ir kuo toliau, tuo labiau sveikos ir naudingos iniciatyvos stoka apgaubia jas byrančiais rudens lapais.

Spaudoje pasidairius

Lietuvos laisvė, amerikiečiai ir ... JT delegatai

Leonardas Valiukas, labai energingas Rezoliucijoms Remti Komiteto pirmininkas, neseniai vėl lankėsi Washingtone. Ir ta proga davė savo pasikalbėjimą Draugo rugsėjo 6 d. laidoje. Tame pasikalbėjime ir vėl išryškėja toji politika, kurioje prarandamas sidlo galas. Jau pats gražaus interviu užvardinimas -- "šimtai amerikiečių už Lietuvos laisvę" daug kam gali sudaryti valzdą besiveržiančio pro atdaras duris žmogaus, nes gi Jungtinės Amerikos Valstybės ir taip jau nepripažįsta Lietuvos okupacijos. Tat gal ne šimtai, o tūkstančiai amerikiečių remia mūsų reikalą.

Rezoliucija pravesta Senate ir Kongrese. Daug kalbėta apie tos rezoliucijos teisinės pasekas jos įgyvendinimo kelyje. Nenorint kartoti tuo reikalu keltus nusistatymus, reiktų atkreipti dėmesį į Rezoliucijų Ko-

miteto pirmininko pareiškimą, kur sakoma, jog "aš neturiu nė mažiausio abejojimo, kad Lietuvos byla Jungtinėse Tautose bus ne tik iškelta, bet ir laimėta. Tačiau jau vien bylos iškėlimas taptų pasaulinių diskusijų objektu ir Sovietų Rusija būtų priversta gintis. Apie Lietuvą prabiltų pasaulio spauda, radijas, televizija. Tokios reklamos savo reikalui negalėtų nupirkti nė už milijoną dolerių. Gaila, kad to tam tikra dalis lietuvių dėl vienos ar kitos priežasties vis dar negali suprasti".

Tame pat pasikalbėjime dėl milijono dolerių atsiverčia ir kita lapo pusė. L. Valiukas pats jį atverčia, pastebėdamas, jog New Yorke kalbant su "žygininkais" Antanas Mažeika "teisingai pastebėjo -- jei turėtume vieną milijoną dolerių, Lietuvos byla be vargo pasiektų Jungtines Tautas".

Sunku pasakyti, kuris jų, L. Valiukas ar Ant. Mažeika, tiksliau įvertina politinę realybę, bet reikalas sukasi apie tikslus, kurių "nė už milijoną negalėtume nupirkti".

Na, paliekant dėl milijonų sukliktas galvas kitiems, galime tik tiek pat sakyti, jog Lietuvos bylos Jungtinėse Tautose

TAUTOS VISUOMENINĖS IDĖJOS TURI RŪPĖTI KIEKVIENAM LIETUVIUI

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininko dr. H. Brazaičio kalba, pasakyta Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos VI-jame suvažiavime 1967 m. rugsėjo 2 d., Clevelande.

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos vardu man yra maloni pareiga ir didelė garbė pasveikinti visus čia susirinkusius į šeštąjį Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimą ir palinkėti malonios bei darbingos viešnagės Ohio padangėje.

Šis suvažiavimas vyksta Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos atkūrimo ir apjungimo dešimtmečio sukakties ženkle. Be to, suvažiavime penkiasdešimties metų Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimo išvakarėse. Lietuvos valstybė po 123-jų metų okupacijos, 1918 metais atgavo laisvę ir kėlėsi naujam nepriklausomos valstybės gyvenimui. Deja, po 22-jų kurybingų nepriklausomo gyvenimo metų, kaimynystėje iškilusios audros ir pasaulinės politikos intrygų bei klasta užgniaužė Lietuvos valstybės egzistavimą. Jau 27-ri metai kai Lietuvių tauta pavergta, svetimųjų valdoma. Dalis geriausių Lietuvos sūnų ir dukterų išgabenta į tremties praužtį. Maža dalis, progai pasitaikius, pasitraukė į vakarus sau laisvės ieškoti, laisvam pasauliui skelbti, kaip klasta ir smurtu buvo panaikinta Lietuvos valstybė, bei telkti išeivijos fizines ir dvasines jėgas Lietuvos laisvės atstatymui. Didžiausia gi tautos dalis pasiliko ištikima savo žemei ir liko gimtame krašte didį vargą vargti.

Susirinkome į gydytojų profesinį suvažiavimą. Atrodo, turėtume svarstyti vien tik savo Sąjungos organizacinius ir profesinius klausimus. Tai, be abejo, čia bus padaryta, ir pasiūlyta lietuvių gydytojų profesiniais bei moksliniais atsiekimais. Tačiau, ar gali bent viena lietuvių grupė ar profesinė organizacija šiais sunkiais lietuvių tautos bandymo laikais rūpintis vien tik savo grupės specifiniais reikalais, nepažvelgdama į gyvybinius tautos siekimus bei aspiracijas? Tautos politinės bei visuomeninės idėjos turi rūpėti kiekvienam lietuviui. Be abejo, didžiausia lietuvių politinė aspiracija yra Lietuvos valstybės testinimo išlaikymas, mūsų diplomatinės ir konsularinės tarnybos pripažinimas ir jos darbų remimas bei eventualus nepriklausomos Lie-

iskėlimas priklauso ne tiek nuo milijonų dolerių, kiek nuo aplinkybių pačioje Jungtinių Tautų sferose. Jei tos aplinkybės pavergtų tautų reikalui šiuo metu būtų palankios, dėl bylos iškėlimo neabejotų nei tie, kurie palankiai reagavo į rezoliucijų priėmimą, bet toliau nei piršto nepajudina. Tad iš kur toks L. Valiuko optimizmas, kad byla "ne tik bus iškelta, bet ir laimėta". Tokiu atveju vertėtų atsigrižti į pačias Jungtines Tautas ir tiksliau paaiškinti, koks ten yra atsiradęs naujas pagrindas optimizmui.

Dr. H. Brazaitis

tuvos valstybės atstatymas. Šiam tikslui atsiekti reikalinga išlaikyti šiame žemės paviršiuje gyvą lietuvių tautą, nes be kurybingos ir gyvos lietuvių tautos nebus prasmingas bei įmanomas pačios valstybės atstatymas.

Lietuvių tautos išlaikymui yra didelis pavojus, daug didesnis negu per anuos pirmuosius 123-juos okupacijos metus, kada buvo gyvas ir sveikas lietuviškas kaimas, iš kurio išaušo tautos prisikėlimo aušra ir kada lietuvis savo žemėje galėjo išpažinti savo skirtingą tikybą. Šiandien toji lietuvių tvirtovė -- lietuviškas kaimas yra išnaikintas, lietuviai ūkininkai suvaryti į lietuviškai dvasiai nesuprantamus merdantių kolchozus, o ateizmas, nieko lietuvių tautai nesakantis ir svetimas, skelbiamas kaip privalomoji dogma.

Mes čia, svetimame krašte išsisklaidę, taip pat susiduriame su nemažais tautos išsilaikymo pavojais. Neįpasakytas perteklius taip vadinamos pilietinės laisvės asimiliuoja ir virškina visas tautas. Norėdami šiai asimiliacijai atsisipirti ir jos pavojus sulaikyti, ne tik kad turime patys tvirtai apsispręsti už lietuviškas idėjas, bet dargi kreipti ypatingą dėmesį į mūsų priaugančią kartą, į savo jaunuo-menę. Venkime jaunuomenę skaldančių, kiršinančių bei demoralizuojančių veiksmų. Auklėkime jaunimą mylėti savo kraštą ir kiekviename lietuvyje matyti savo tautos brolį.

Pagaliau, didžioms lietuvių tautos aspiracijoms ir lietuvių tautos gyvybei išlaikyti reikalingas mūsų tautos ypatingas susiklausymas ir vienybė. Nesiskaldykime, bet junkimės į vieningą ir kurybingą gyvą pasaulio lietuvių tautinę bendruomenę, kurioje kiekvienas narys gali laisvai galvoti ir savo mintis reikšti. Į bendruomenę, kurioje laisvo dispuo metu bresta tautinis sąmoningumas ir ryžtas kurybingam vyksmui. Neturėtume reikalausti, kad visi lietuviškosios visuomenės nariai vienaip galvotų, nes vienaip galvojantieji sudaro negyvą, nekurybingą, net neveiksmingą ir nepatvarią masę. Tik smurtu pripaustas ir baimėje gyvenantis lietuvis yra priverstas pagal iš anksto nustatytą liniją galvoti, ir tik slapta tegali savo širdyje didžiulius tautos idealus puoselėti. Laisvame, demokratiškame krašte įsikurę, laisvai ir diskutuokime, savo mintis stenkimes kitiems įkvėpti, bet jokiū būdu neverskime, neprievartaukime, nes taip daroma tik ten, kur mūsų didžiausias priešas komunizmas viešpatauja. Nebijokime sutikti pavergtą lietuvių ir

paziūrėti jam tiesiai į akis, nes kiekvieno tikro lietuvių širdyje, nors ir slapta, dega kibirkstėlė meilės Lietuvos žemei. Ši kibirkstėlė, laiku atėjus, gali nesuvaldomai išsilipti ir didelių ugnį, nes tik iš tų širdžių pavergtoje žemėje atgims nauja, laisva Lietuva ir tik ten išsilaikys Lietuvių Tauta.

Gyvename mokslinių atsiekimų gaidynėje, kada netrukus žmogaus koja įžengs į mėnulį, kada vieno migloto paspaudimu žmogus didžiulius galįs sunaikinti arba išgelbėti pasaulį. Ar tokiais laikais galime būti siaurais galvotojais, savo mažų ir susiskaldžiusių grupių garbintojais? Budrus, susipratęs ir plačių horizontų turi būti šių dienų lietuvis, nežiūrintis ar tai gydytojas, ar inžinierius, ar kokio kitai profesinei grupei priklausąs. Tik mūsų visų pastangomis, kad ir skirtingomis priemonėmis, dirbama tautinė dirva atneš derlių, kurio visi taip ilgamės. Todėl venkime nereikalingų asmeniškų ginčų, vedančių prie susiskaldymo. Susiskaldymo troškta mūsų tautos priešai. Ar nepravartu būtų lietuvių grupių savitarpio neapvaldomiems ginčams paskelbti moratoriumą, kol lietuvis tvirtai atsistos savo gimtosios laisvos žemės sienų sargyboje. Stenkimės įkvėpti vienybės idėją priaugančiomis kartomis, nes mūsų ginčai jiems nesuprantami. Visų kartų tautinėje vienybėje glūdi mūsų stiprybė, o

Mums rašo

DUOKITE MUMS "DANĄ"

Leiskite tarti trumpą žodelį dėl ateinančių jubiliejinių metų, dėl statomos vokiškos operos. Gerbiama lietuvių operos vadovybė! Kodėl Jūs nestatote "Danos" -- lietuviškos operos? Jei negalite pastatyti lietuviškos operos, tai geriau surenkite gerą kantatą-koncertą, bet ne vokišką operą. Yra dar pakankamai laiko pergalvoti ir pasiruošti lietuviškai operai.

Ateinantieji metai yra ir bus minimi lietuviškoje dvasioje.

A. M., Detroit

susiskaldyme -- greita prazūtis.

Šis šeštasis Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas Clevelande tegu taip pat praeina tautinės gyvybės rūpesčiuose ir vienybės dvasioje. Dar kartą linkėdamas suvažiavimo dalyviams malonios viešnagės ir sėkmingiausių darbų, taip pat linkiu, kad mūsų širdyse liktų gyvas ir karštas degantis mūsų brangus lietuvių tautos giesmės, mūsų himne, Dr. Vinco Kudirkos paskelbtas šauksmas:

"...Vardan tos Lietuvos vienybė težydi."

I.D. and O.D. Grinders

- Experienced gage work
- Top rates, full benefits

Apply

LINCOLN GAGE CO.

14009 Achyl, Warren, Mich., Groesbeck-10 Mile
(89-05)

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribovskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

"IŠ PUSTREČIOS PUSĖS" ...

Galimas dalykas, vis tebėra mūsų tarpe galvojančių, kad būtų buvę geriausia, jei iš bolševikų okupuotos Lietuvos visi lietuviai būtų pabėgę ar vėliau iš-emigravę. Jie nebūtų patyrę okupacinių skausmų, būtų išvengę prievartavimo ir išsiprievartavimo. Saugiamie ir ramesniamie užsienyje dabar toliau naršos ir laimingi, nieko nerizikuodami ir neprovokuodami, saukovotų už Lietuvos išlaisvinimą.

Tačiau atrodo, kad šitaip pasivylus tokia Lietuva būtų tik vietovardis – dabar ir greičiausia ateityje. Taip neatsitiko, kol Lietuvoje pasiliko bent pus-trėčio milijono lietuvių. Jiems teko ir tenka išragauti okupacinius skausmus: sprespaudą, pasityčiojimus, grasinimus, pavojų būti sunaikintiems, svetimųjų saugliavimą, trėmimus, kalėjimus, savo valstybės netekimą, šimtus dalykų, kuriuos atnešė maskoliškai bolševikiška okupacija. Tuos ir dar blogesnius dalykus, kuriuos beveik užmiršo tie, kurie patys turėjo progos patirti 1940–1941 m. laikotarpį.

Bet pasilikusieji guodžiančios užmiršimo progos neturėjo, nes tai buvo ir didžia dalimi tebėra jų kasdieninis gyvenimas. Ir toks susimūrijo lietuvių tautos "pagrindas", kamienas ar bazė, dėl kurio ir iš kurio vėliau skleidėsi ir sklės tautos išlaisvinimo viltys, realiausios pastangos ir prielaidos. Tai gal diskutuotina teorija, bet teorija, kurios bent aš visuomet prisilaikiau.

Tautos kamienas okupanto tebėra kietai surinktas. Jam buvo likusios tik "dvi pusės" – jei ne išbėgti, tai žūti, arba karčiai paklusti Kremliaus meškos letenai, šlykščiausias ir skaudžiausias "pasirinkimas"...

Per daugiau nei 20 metų nebuvo matyti jokių ženklų, kad realiai ir rimčiau iš tolimųjų pašalių pakiltų jėgos Lietuvai ir kitoms Pabaltijo tautoms išlaisvinti. Tiesa, iš mūsų ir kitų pabaltiečių politinių egzilių tokie žodiniai užsimojimai kildavo ir tebekyla, tik jie, deja, tegali būti ne kas daugiau, kaip plakatinė poezija. Bet niekad nebuvo matyti ženklių iš kitų valstybių, kurie, kaip sakoma, vis dar nepripažįsta Pabaltijo valstybių įjungimo į Rusiją.

Ką mūsų neišbėgusieji, ten pasilikusieji, ne tokių greitų kojų broliai turėjo daryti per 20 metų? Mirti, žūti Sibire, ar vistiek gyventi tėviškėje? Pastatyti

kartą prieš save šiklausimą ant stalo, kaip Kolumbo kiaušinių?

Nelaimė, apie vieną tokį Kolumbo kiaušinio pastatymą man teko kartą kalbėti ir daug kartų rašyti. Ir pasirodo, kad ne visiems tautiečiams, abstrakčiai išlaisvinimo aistra degantiems, tai malonu klausyti. Ir kai kas įsijaučia reaguojant, tai dažniausia arba haliucinacijomis, arba vaizdais.

Kadangi užsienyje daugelio įprasta svaigti ir svaigintis, jog patriotizmo elekstras ir laikybos herojiškumas yra pabėgėliai bei šiaip "išeiviai", tai ne vienam gal ir skaudu išgirsti abejone, jog vargu taip visuotinai yra. Patriotizmo ir herojiškumo esama ir anapus geležinės uždangos. Visokio, įvairių formų, nuolatinio. Drįsčiau spėti, žymiai daugiau negu čia. Ir įsijaučia jo nebūti, tai viltys matyti kada nors lietuvių tautą vėl laisvą ir nepriklausomą būtų tik poezija apie mitus.

Tos vidurnakčio žiburėlio liepsnelės budinamas, aš nekarta vis bandydavau sakyti bei rašyti: "Herojai ne tik tie, kurie žūva, bet ir tie, kurie tėvynės neišdavė, išsilauko gyvi savo žemėje, nes jų įnašas ateičiai dar bus be galo reikalingas". Ir negalėčiau pasididžiuoti, kad tai kolia tik mano vieno labai originali mintis. Tos minties šaknį savais žodžiais esu paėmęs iš Lenkijos kardinolo Višinskio vieno pamokslo... Nesmi toks pagonis, kaip kai kuriems Draugo ar voldemarininkų psichedeliško oficiozo bendradarbiams atrodo. Mėgstu kartais paskaityti kardinolų ir net popiežių patarimus.

Na, o kai reikia supriešu vienuose namuose gyventi, su juo rungtis, prisitaikinti ir tuo pat metu spirtis, kovoti, klasta atsakyti į klastą, tai viena tarp daugelio rezistencijos priemonių, bet labai reikalinga priemonė

yra – infiltravimasis į priešo tarpą (tėvynės interesų neišduodanti). Be abejo, ši sena, kaip pasaulis, idėja yra baisiai įtartina ir net pašaipos, jei ne pasipiktinimo ir paniekos verta visiems žodinio patriotizmo ir heroizmo deklamatoriams ar stravinskių tipo, taip sakant, juristams. Nenuostabu, kad tokią idėją jų ausys įrekorduoja, kaip raginimą prisimelinti okupantui. Ai, ai, koks patogus prisimelilimas! Tokį infiltratorių prisimelintoją išsifiravus, jis kaulėlių nebesurinktų NKVD tardymo rūsiuose...

Todėl man buvo labai gaila, kai infiltracijos ir kasdienybės pilką heroizmą pavergoje tėvynėje "iš kitos pusės" rado malonumo sukarikatūrinti ir pro tarpiais pasirodąs gyvomis pastabomis Dirvos bendradarbis (vm), kurį mano infiltruoti šnipai Chicago pogrindyje tvirtina esant Vytautu Meškausku.

Tiesa, vm pastabose esu nepelnytai pagerbtas, mano porą sakinių iš "Psichedeliškos simfonijos" įgretinus į idėjas tokių veiklų, kaip Adomo Mickovičiaus "Konradas Valerodas" ir Machiavelli "Kunigaikštis". Bet Valerodo klasta, kaip ir Machiavelli patarimai princui kovoje su priešu pagal reikala naudotis liūto ar lapės metodais visais laikais būdavo bandomi ir turi daug panašumų į dabartinės sovietų engiamos Lietuvos gyvenimo atvejus. Jei prisimintume, tai jie būdavo bandomi ir mūsų praėityje. Lietuvoje buvo išaugęs (tiksliau išaugintas) didelis ordinais gauvuotas liūtas gen. S. Raštikio uniformoje, bet lapė Smetona jį vargais negalais sutvarkė, slytelėdama tik paskutinėm agonijoms valdom: – pakvietė jį būti ministru pirmininku, bet liūtas tada pareiškė, kad nepasiroštas, per vėlu, pasiduokim, priminkim sovietų ultimatumą...

VYTAUTAS K. JONYNAS

Miške (akvarelė)

Tad "iš kitos pusės" autorius pagrįstai sutinka, kad liūtai iš mūsų nekokie, ir būtų geriau pasiversti lapėmis. Tik jis nemato reikalo tam kurstyti, nes ir be raginimų mes į priešo tarpą nuo senovės mokame "infiltruoti". Ir tam jis duoda vieną sintetinį pavyzdį, kaip žymūs veikėjai, "iškilūs Lietuvos sūnūs" sugeba visur ir visokiems laikais prisitaikinti. Bet jie, pareiškia mano auklumo taisytojas, netaikomi herojai, o tik negarbingais prisilakėliais, "kurių niekados ir niekur netrūksta".

Tas ir reikėjo įrodyti (vm) paduotais pavyzdžiais.

Bet nesuprantu, kodėl reikėjo negarbingų prisilakėlių mizeriškus pavyzdžius jungti ir sutapatinti su tais, kurie "tėvynės neišdavė išsilauko gyvi savo žemėje".

Ilgesnėje perspektyvoje duos vaisių ir bus labai reikalingi ateičiai. Pasakyčiau net ypač hiperboliškai dėl ryškumo: – be jų kurie tėvynės interesų neišdavė, į cinizmo duobę nenuriedėję ir idealizmo ugnies nepraradę, išsilauks gyvi savo žemėje, be jų nebus nei laisvos žemės, nei lietuvių tautos toje vietoje, kuri šiandien vadinasi Lietuva ir vis dažniau jau vadinama Litva.

Sunku sutikti, kad Dirvos bendradarbio karikatūra "iš kitos pusės" būtų laimingas ir skoningas dviejų labai skirtingų tipų ir idėjų susiretinimas. Kiekvienoje Vytauto Meškausko politinėje apžvalgoje aš taip pat lengvai rasčiau porą ar trejetą sakinių, kuriuos galėčiau panašiai sukarikatūrinti, įėjus norėčiau. Man tik neaišku, kodėl turėčiau norėti savo kolegos rašinius karikatūrinti.

HELP WANTED MALE

PRODUCTION WORKERS -- Must be between 21-45 years of age. Must be in good physical condition and willing to work rotating shifts. Apply at Main entrance to plant, between 9-4 p.m., Mon. to Fri. MEAD CONTAINERS, 2960 Woodbridge Ave., Edison, N. J. (93-95)

EXPERIENCED HELP WANTED FOR STEEL WAREHOUSE operators for SLITTER OVERHEAD CRANE and SQUARE SHEARS STEADY WORK

MANDELL STEEL 18030 Rialto, Melvindale, Mich. (93-96)

ŠPIONAŽO PINKLĖSĖ

JOHANNES M. SIMMEL

(57)

Pasidėjęs ant žemės žemėlapi, Lievenas dar kartą pasitikrino, ar teisingoje vietoje atsiradęs. Priešais pievojtekėlio nedidelis upeliukas, o kitą pusę buvo miškelis. Tas upelis skyrė vakarinę Vokietiją nuo komunistinės. Kitą pusę augo trys medžiai. Buvo sutarta, kad gegužės 27 dieną per pietus ten stovės rusas kareivis ir pasitiks. Nors buvo jau dvylikta, bet jokio kareivio jis nematė.

-- Kokia betvarkė pas tuos rusus, -- nusikeikė Tomas. Su savimi portfeli jis turėjo netikrus planus slaptos mechanizmo. Jis buvo pasirodęs rusams atiduoti už savo draugo Bastien paleidiną. Išlaukę pusvalandį ir užsinorėjo valgyti, kai kitą pusę pasirodė kareivis, per petį persimetęs automatu. Jis sustojo prie trijų medžių ir apsižvalgė.

-- Pagaliau, -- pasakė sau Tomas ir pasidėles pradėjo eiti per pievą. Kareivio veide pasirodė nustebimas.

Tomas ramiai ėjo, drągiai ir modanais kareivui ramia. Prie upelio sustojo, nusimovė batus ir kojines, pasirašė keles ir pradėjo bristi per šaltą vandenį kiton pusėn. Pasiekęs upelio vidurį jis nustebo kareivio griežtu šauksmu.

-- Stoi! -- šaukė jam kareivis, nekaltant jau apie kitus riebius priešdėlius, Tomui nesuprantamus.

Tomas, nesuprasdamas nė žodžio, jam nusišypsojo ir brido toliau į kitą pusę. Kareivis puolė prie jo atstus automatu. Tomas suprato, kad įvyko klaida, ne tas kareivis atėjo jo pasitikti ir turbūt nieko nežino apie pasinatymą.

Kareivis vis teberėkė grasinančiai.

-- Klausyk, jaunas žmogau, -- pradėjo Tomas jam atskinti vokiškai.

Bet kareivis įrėmė automatą Tomui į pašoną. Tomas numetė žemėn portfelį, batus ir kojines. Atsiminęs judo pamokas, jis staiga pasisuko ir kareivis kulverčiais nusirito į upelį su savo automatu. Tomas paslėmęs batus, kojines ir portfelį, pasirodė bėgti gilyn į sovietiskąją zoną, kai staiga išgirdo triukšmą. Sovietų pusėje iš miškelio pamatė išbėgant apie penkiasdešimt asmenų, vyrų moterų ir vaikų, kurie perbrido upelį ir dingo amerikiečių pusėje. Nustebęs Tomas žiūrėjo į juos. Jis padėjo tiems žmo-

nėms perbėgti į vakarus. Paskui pamatė iš upelio brenant besikeikiantį rusą, kuris pradėjo jį šaudyti. Kulkos švilpė pro ausis. Nežinia kuo būtų pasibaigę, jei kely nebūtų pasirodęs rusiškas jeepas, kuriame šalia šoferio sėdėjo kapitonas. Jis pradėjo rusiškai rėkti kareivui, kuris vis kaip beprotis tebešaudė. Šūviai nutilo ir jeepas sustojo šalia Tomo.

-- Gaspodin Scheuner, ar taip? -- paklausė kapitonas darytai vokiškai. -- Atsiprašau, kad pavėlavau. Padangos blogos. Kely sugaišau. Būkit pasveikintas, Gaspodin!

***

Užkauk Palast-Kaffee kaip ir visas miestas sudarė lūdną vaizdą. Tomas šėliavo valandom prasiplius po perėjimo per sieną, sėdėjo viename to restorano kambaryje ir gūrkšnojė neskanų limonadą. Jis neturėjo ką veikti. Kapitonas kuris jį pasitiko, išsodino užkauk kaviname štabe, kur viršininku buvo tolas pulkininkas Melanin. Jis per vertėją Tomui pranešė, kad priimsias kitą dieną – val. ryto.

Tokiu būdu Tomas pradėjo miegoti viešbutį, taip pat skurdų, o paskui atėjo į dar skurdesnę restoraną. Čia jis stebėjo supančius žmones. Visi jie buvo apsirengę senais kostimais, marškiniais kalmeriškai buvo patrinti, moterų nemisidžiūsiškos, su vilnonėmis kojinėmis, batai su stovais kelnais padais, plaukai negarbanuoti. Žiūrint į juos galima buvo įsitikinti, kad tai jie tikrumejo pralaimėjo karą.

Prie vieno stalo sėdėjo porėlė. Moteris buvo pilnų formų ir šviesių plaukų. Jos veidas buvo slaviškas. Ji turėjo vėresnę suknelę, stipriai aptemptą, raudoną jos buvo linijas. Leopardo kailio apsiaustas užlėję ant šėdės atleis. Jos kompanionas buvo raumeningas, stambus, tūlas Tarzanas. Moteris, kuriai matyt nusibodo rusiški veidai, metė žvilgsnį į Tomą.

Tomas vėmė patalynę, tad nusilejo ir užsisakė naują bonką limonadą, bet kai jis dar kartą žvilgtelėjo į moterį ši jam nusišypsojo ir jį atsakė šypsena. Po to dalykai pradėjo greitai vystytis. Jos kompanionas staiga pašoko nuo sėdės ir pribėgęs griebe Tomą už atlaip.

Tomas nemėgo, kad kas jam kabintys į atlaipus ir antrą kartą tą dieną pavartojo jį. Miškinas išsitiesė ant grindų vidury restorano. Vienas rusas puskarininkis išsitraukė revolverį, bet rodyti drąsą prieš revolverį nepretėngia ir Tomas išsmuko iš restorano į gatvę. Laimė lauke nebuvo daugiau rusų kareivių, o vokičiai nebendė Tomo suaišyti. Jie labiau reikšė jam simpatiją, kad pamokė rusą.

Nieko nepersekiojamas jis ramiai grįžo į viešbutį.

Kitą rytą nusiskutęs lygiai 3 val. prisistatė į karinį štabą pas pulkininką Melaniną. Ir vos jį neišliko apoplekija. Už stalo sėdėjęs pulkininkas buvo ne kas kitas, kaip vakarykštis "Tarzanas",

kurį paliko gulintį ant grindų restorane. Šiandien jis buvo uniformoje ir krūtinė buvo nukabinėta ordinais. Jo biuras buvo trečiame aukšte. Langas? Jokios naudos iš jo, Sudiev, Europa. Kai kas pretenduoja, kad Sibire žavus gyvenimas...

-- Gaspodin Scheuner, -- pagaliau prabilo pulkininkas Melanin, -- prašau atleisti dėl vakarykščio mano elgesio.

Tomas netikėjo savo ausim.

-- Aš apgailestauju. Tai Dunios kaltė (Ir staiga pradėjo rėkti) Ta ragana!

-- Pulkininke, jūs kalbate apie savo žmoną?

-- Šita kalė! -- griežė dantimis Melanin, Aš būčiau jau brivados generolu. Du kartu mane pažemino, vis dėl jo kaltės... nes sukėliau muštynes.

-- Nusiraminkit, pulkininke, -- pasakė Tomas ramiu balsu. Melanin trenkė kumštį į stalą.

-- Tačiau aš myliu Dunią, tą balandėlį. Bet užteks. Kalbėkim apie reikalą. Prieš tai, pone Schuener, reikia truputį išgerti...

Ir jie ištuštino vodkos bonką. Už valandos Tomas buvo visiškai girtas, o pulkininkas tik linksmas ir apie reikalą kalbėjo iškalbingai.

Melanino kalbos mintis buvo sekanti:

-- Jūs norėjote čekams parduoti MKO planus. Jūs pasiuntėte savo draugą, kurį galėsite išsiųsianti į Vakarus, jei paliksime planus.

-- Jei parduosiu, -- patalsė Tomas

-- Atiduosit mums, -- pasakė pulkininkas. -- Mes niekam nemokame.

Ir nusišypsojęs pridėjo:

-- Šiaip jūs protaujate gerai, ponas Tomas Lievenai,

Tomas pajuto kojos šaltį.

-- Kaip jūs pasakėte? -- paklausė jis silpnai.

-- Aš sakiau: Lievenai, Tomas Lievenas toks yra jūsų vardas! Jūs galvojate, kad mes iš kelmo spirti? Ar jūs manote, kad mūsų žvalgyba nežino jūsų slapty tarnybų bylų turinio? Jūsų operacijos juokingos ir Maskvoj daug žmonių iš jų juokėsi.

Tomas atgavo šaltą kraują.

-- Kadangi jūs žinote kas aš esu, kodėl mane paliekate laisvėje?

-- Ką mes su jumis galime daryti. Jūs esate, prašau nesu- pykti, labai blogas agentas!

-- Ačiū.

-- Mums reikalingi pirmos rūšies agentai, bet ne juokdariai kaip jūs. Aš sužinojau, kad jūs mėgstate virtuvę, o aš mėgstu skaniai valgyti. Einau pas mane į namus, Dunią bus patenkinta. Ji padarys blynėlius su ikra. Po to galėsime papiepti, sutinkat?

-- Puiki idėja, -- atsiliepė Tomas.

(Bus daugiau)

IMPRESIONISTINIAI PAVEIKSLAI...

(Atkelta iš 5 psl.)

gautom žiniom -- žuvęs Sibiro tremty) suredagavo ir Mikas Gudaitis išleido jaunųjų poetų kūrybos antologiją Pirmą dešimtmetį. Nors iki šiol aš nemėgstu recenzijų ir kritikų rašyti, ne per daug žaviuosi ir polemikom, bet anuomet poetas Butkų Juzė, pats minimos antologijos dalyvis, berods, Lietuvos Žiniose, davė tokį kreivą to leidinio paveikslą, jog neištvėriau ir šokau su Butkum į kovą. Ir taip nelemtai atsitiko, kad Bern, Brazdžionis buvo vienas iš ne daugelio antologijos dalyvių, kurį Butkų Juzė pagyrė, tai man, polemikos kraščiui apimtam, jau nežinau kaip išsprūdo žodis, mažiau Bernardui palankus...

Aišku, tai buvo jaunystė, tai buvo polemikos susikirtimas, jo kio poetinės kūrybos analizė, tik literatūrinio gyvenimo epizodas, vargu kada nors beįskilsiąs iš praeities ūkanų...

***

Kaune, vadinamoj laikinoj sostinėj, eilę metų mudu su Bernardu tik skrybėles vienas antram tepakeldavom. Tiesa, susitikdavom rašytojų susirinkimuose, retkarčiais pas A. Knidkštą -- knygų leidyklą Sakale, kai kada Valst. Teatro koridoriu vienas pro kitą praširdavom, bet žodžių, atveriančių širdį ir mezgiančių bičiulystę, vis neatsirasdavo.

Bernardas akivaizdžiai kopė į poezijos meno aukštumas, skynė premiją po premijos, garsėjo kaip Vyta Nemunėlis, reikėsi, kaip plačios amplitudės poetas, o aš tuo metu buvau juodadarbis, dirbau tiesiog katorgininko drabą, verčiau į liet, kalbą operų libretus...

Kas be ko, išleisdinav porą lyrikos rinkinių, bet jie nesulaukė to garso ir garbės, kuria tada spinduliavo poetas Bern, Brazdžionis. Be to, patyriau, kad Bernardas prieš kiek laiko davė jaunų vyrų "sąmokslą", su stabdžiusiam mano Minių mylimosios II dalies spausdinimą Ži-

diny (gaila, kad taip atsitiko, dabar būtų galima tuos nepakartojamus jauntavės svačiojimus perkurti, nes visos trilogijos rankraštis dingo okupacijų sąmyšy). Tokiom tad aplinkybėm, anuo Dangaus palaimintu metu, vėliau išsišakojusi draugystė nepajėgė net stambesnio pumpuro sumegzti...

***

Lyg neperkertamo plėno grandys, du nepamirštami susitikimai mane su poetu Bern, Brazdžioniu sujungė tik tada, kai nepr. Lietuva buvo įjungta į Sovietų Sąjungą. Gerai prisimenu Laisvės alėją (Kaune, tada jau Stalino prospekte), visai netoli Mickievičiaus g-vės kampo, sutikau, kaip manatrodė, labai suvargusį ir labai susirūpinusį Bern, Brazdžionį. Gana tyliu balsu, vienon kiton pusėn žvilgtelrėjęs, tada jis manęs paklausė: -- Stasy, ar tu jau buvai Rašytojų sąjungos būstinėj ir užpildė anketas?

Gerokai nustebeš, aš Bernardui atsakiau, kad nesu to padaręs ir nesirengiu daryti, nes Liet. Rašytojų d-jon buvau priimtas visuotinio d-jos steigėjų susirinkimo (tada studijavau Italijoje), tai kodėl dabar turėčiau prašyti kad būčiau priimtas į Rašytojų s-gą?

Aišku, žaidimas buvo pavojingas. Bern, Brazdžionis mane kiek pagraudeno ir rimtai įspėjo, kad gyvenam gal patį netikriausią savo gyvenimo laikotarpį. Kiek ilgėliau gavėję diskutuoti buvo nepatogu, tad mudu su savo nuomonėm ir nuėjom vienas viena, o kitas kita kryptim...

(Bus daugiau)

("Trečioji Pradalė", literatūros metraštis. Redagavo A. Barėnas. Išleido Nida).

Skaityk ir platink
DIRVĄ

VYTAUTAS KASIULIS

Muzikantai (aliejus)

Aš, kaip ir daugelis mano tautiečių, turėdamas praktišką profesiją, savo dvasioje esu menininkas, humanistas ir literatas. Keisto sutapimo padedamas, šen ir ten pasireiškęs visuomeninėje veikloje, įstojęs į įvairius kultūrinius klubus, pamėgau poeziją, pradėjau rašinėti, ir štai, pavasarį laimėjau poezijos premiją. Todėl visiškai nenustebeu, kaip kvapiame voke man paštininkas pristatė pakvietimą į mano pagerbimo "arbatėlę", ruošiamą moterų organizacijos. Žinodamas, kad moterys natūraliai yra labiau linkusios į poeziją, negu vyrai, pasiuntęs savo suitikimą, ėmiau ruošti paskaitai, rinkti medžiagą. Iš viso pasijutau svarbus, kaip dar viena lietuvių literatūros žvaigždė, kurios pagerbimu susirūpino net mūsų visuomenės elito dalijio pusė.

Atvykęs nustatytu laiku į viešos garsios ir pasiturinčios ponios namus, jau ant laiptų buvau maloniai pasitiktas elegantiškos šeimininkės, kuri į mane, pasveikinimo ženklui, ištiesė net savo abi manikiuruotas rankas. Svaigį kvėpalų bangą palietė mano nepratusią nosį. Buvau sužavėtas, ištaigingame svečių kambary ant minkštų kėdžių, sofos ir plačios palangės, laikydamos pusiau nugertus stiklus, sėdėjo įvairaus amžiaus išsipuotusios moterys, kaip spalvotos plaštakės. Staigiai originali mintis palietė mano smegenis: jei Balzakas čia bent valandėlę turėtų progos praleisti jų tarpe jis, be abejo, magišką "Balzako moters amžių" būtų priverstas pratęsti bent dešimčia metų. Pristačius mane pusrasčiū susėdusioms ir sustojusioms viešnioms, įbrukusi šaltą stiklą su aromatingu gėrimu į mano ranką, šeimininkė diskretiškai pasitraukė, palikdama mane savo viešnių malonei. Niekada nesu buvęs vien moterų draugijoje, jei neskaityti to fakto, kad turėčiau žmoną, uošvę ir dvi dukteris namuose. Todėl sekundę pajutau paniką, nes visų akys buvo nukreiptos į mane ir aš būriškai turėjau ką nors išmintingo pasakyti, būdamas šio vakaro priežastimi ir garbės svečiu.

Aišku, man, žmogui, esančiam arti meno ir kūrybos, moteris nėra svetimas gyvenimo elementas. Bet tiek daug tokių išsipuotusių vienoje krūvoje? Apsigūlį lavę visais savo gražbylystės ištekliais, bandydama prisiminti vieną kitą garsaus poeto ci-

tatą, kreipiausi į šalia manęs sėdinčią stamboką amazonės išvaizdos blondinę. Kambaryje buvo tylu, ir man darėsi neįjauku, tapus dėmesio centru. Mano kaimynė kvėpėjo kažkokios egzotiškos gėlės kvėpalų ir plaukų lako mišiniu. Man atrodė, kad ji buvo liete įlieta į savo rūbus. Beveik bijodamas savo balso, lengvai atsikosėjęs, sriubtelėjęs iš savo stiklo pradėjau:

-- Nežinrint, kad šis vakaras skiriamas literatūrai, -- beveik per kukliai pradėjau, -- būtų gal galima tamstos paklausti, kokia jūsų nuomonė dėl dabartinės krizės Artimuose Rytuose? -- Pirmam klausimui išsprūdus, man pasidarė lengviau.

Pastebėjau, kad lyg laukusios kokio ženklų, ponios vėl tęsė tarpusavio pasikalbėjimus, palikdamos mane vieną su mano kaimyne. Buvau kiek nusivylęs, bet ir laimingas, kad pirmutinis kritiškas momentas taip greitai praėjo.

-- Aš maniau, kad moterys ir poetai nesidomi politika, -- žvelgdama į mane savo didelėmis, meniškai uždažytomis akimis, kaimynė, Sakinyse riste išsiritę pro jos sidabriniai rūžavus lūpas.

-- Tai gal pakalbėkime apie poeziją, -- kiek nevykusiai beperėjimo pasiūliau. -- Šiuo metu su dideliu susidomėjimu pradedu studijuoti Viktoro Hugo mistinę poeziją...

-- Viktoro Hugo? O, tas romantiškas prancūzas, -- beveik atodusio formoje buvo ponios šuktelėjimas. -- Aš nežinojau, kad jis rašė eilėraščius.

-- Jo eilėraščius vargiai galima būtų paprastai eilėraščius pavadinti. Nuskendus jo mylimai dukteriai... -- ir, patenkintas, kad pagaliau suradau temą, bandžiau savo kaimynei užimponuoti kruopščiai surinktomis žiniomis, tai šen, tai ten įterpdamas prancūzišką frazę, mažytę citatą. Bet po kiek laiko pastebėjau, kad mano kaimynė diskretiškai balta išlepusia ranka pridengė lūpas slėpdama žiovilį. Sumišęs nutilau ir apsidariau. Ponios, susigrūpavusios mažais būreliais, viena kitai kažką įdomiai pasakojo, visos kalbėdamos tuo pačiu metu, viena kitos beveik nesiklausydamos. Man, iš šalies stebinčiam, nenoromis atrodė, kaip koks kalbėjimo maratonas. Įdomus ir ištvėrimingas tas moterų pasaulis. Štai priešais netoli manęs sėdinti smulki, tamsiomis akimis ir miėlynais paakiais brunetė sudi-

deliu entuziazmu pasakojo apie savo genialų Eduką, kuris vos keturių metų amžiaus, dviskiemiais angliškais žodžiais aprašinėjo namo sienas. Sunku suprasti, ar jos kas nors klausė, nes prieš ją sėdinti kita moteris, ryškiai rodanti artėjančios motinystės žymes, tuo pačiu metu pasakojo apie savo trijų metų dukrytės fenomenalią atmintį. Tuo tarpu šalia esančiame valgomajame suskambėjo telefonas, ir šeimininkė, pasirodžiusi kambario angoje, kreipėsi į mano nuobodžiaujančią kaimynę:

-- Onute, tau telefonas. Laimutė tavęs prašo.

Ponia Onutė, kuriai bent mano nuomone, tas vardas visiškai netiko, sunkiai pasikėlė nuo minkštos gilios kėdės. Jos atleptos suknelės siūlės įsitampė, kaip balalaikos stygos. Būdamas iš prigimties kuklus, aš sekundę prisimerkiau, kad nebūčiau kokios kompromituojančios katastrofos liudininku. Bet atrodė, kad viskas praėjo laimingai, nes po kelių minučių ponia Onutė grįžo į savo vietą. Pagalvojau pats sau, kokia nuostabi ta Amerika su savo patvariais gaminiiais ir stipriomis siūlėmis.

-- Mano dvylikametė dukra skambino. Net graudu, kaip ji su savo jaunesniuoju broliu nesugyvena. Jie, palikti vieni du, nei minutės negali būti nesipešę. Tokios sldirtingos asmenybės! -- sunkiai slepiamu pasididžiavimu skundėsi ponia Onutė. -- Jie tokie stiprūs individai. Niekada nebus minios žmonės, -- tęsė laimingoji motina toliau. Norėdamas užmegzti nutrūkusį pokalbį, aš įsiterpiau:

-- Greičiausia jie panašūs į Tamstą, ponia. Jūs man atrodote...

-- Ak, jūs atspėjot, pone Viszini. Taip, jie visai tokie, kaip ir aš -- giliai galvojančys individualistai.

-- Iš viso, modernioji pedagogika dabar skelbia naujas teorijas, -- mechiausi į man mažiau pažįstama sritį, ant greitųjų prisiminęs kelias mūsų visuomenėje taip dažnai diskutuojamas auklėjimo sistemas. -- Nors garsus šveicarų pedagogas...

Mano kaimynė, išsitraukusi iš sidabrinio rankinuko pakeltą cigarečių, pradėjo ieškoti degtuku. Šiuo momentu norėjau save keikti, kad niekada neišmokau rūkyti ir su savim nesinešiojau degtuku. Lyg susitarusios, kitos ponios nutilo, ir aš jaučiau kelias dešimtis akių, išmeigtų į mano dešinę ranką, kur rijoje laikomas stiklas su tirpstantčio ledo gabalais ėmė matočiai drebėti. Kur rasti ugnies? Načiau, kad pasieniuose kelios ponios rūko. Negi pas jas prašysi? Visai savo sukompromituojau. Pašokau, instinktyviai kratydamas kišenes. Tai buvo daugiau strateginis mostas, kad laimėčiau laiko ir rasčiau išeitį iš tos keblios padėties. Išganainga mintis: ant daillai dekoruoto stalo šeimininkė buvo bedeganti aukštas šviesiai žalsvas žvakės. Galantiškai pašokęs griebliau abiem rankom, aukštą dvišakę žvakidę, ir su pasididžiavimu priartinau ją prie ponios Onutės veido, kurios lūpose iššaukiančiai kyšojo ilga baltą cigarete. Dirbtinas žalių lapelių vainikas apsyvyniojo apie mano riešą. Ponia Onutė prisidėgė cigarete, maloniai linktelėjo galva, o aš, patenkintas savo sumanumu, pasisukau stalo link

pastatyti žvakidę į vietą. Kažkas už manęs aiktelėjo ir tuo pačiu momentu mano koja užkliuvo už kažkokios virvės. Savo siaubui pastebėjau, kad žvakidė buvo apvyniota dekoratyvinu vainiku, kuris ištisai tęsėsi per visą stalą, įmantriai išraižytas tarp indų, žvilgančią stiklų ir egzotiškai dekoruotų užkandų. Vainiko dalis jau buvo pusiau perskėlusis rausvą torto kremą, apvertusi aukštą grietinėlės užbonelį ir atsigulusi su trimis žaliais lapeliais marinuotų silkūčių dubeny.

Staiga prisiminiau kažkur skaitytas taisykles diplomatinio korpuso nariams, kaip elgtis nelaimel atsitikus iškilmingų priėmimų metu, apvertus taurę vyno ant staltiesės ar savo kaimynės baltos suknelės... Veltui ieškojau sprendimo, bet prisiminiau, kad "šaltas kraujas, greita orientacija ir absoliučiai ramus elgesys, tartum niekas nebūtų įvykę, būtinai etiketo orumui išlaikyti". Toje dvasioje nutariau tęsti savo nutrūkusį pasikalbėjimą, statydamas žvakidę atgal į vietą.

-- ... kaip jau minėjau, dėl vaikų auklėjimo problemų yra tiek daug skirtingų nuomonių, kad...

-- Ak, mano suknelė, -- aiktelėjo ponia Onutė, numesdama cigaretes pelenus ant smėlio spalvos kilimo. Savo pasibaisėjimui pamačiau, kaip dekoratyvinio vainiko silkluotas galas perbraukė jos apvalų mėlyną šilku aptemptą klubą, palikdamas plačią riebią dėmę...

-- Bet su malonumu prisimenu aną vakarą. Užkandai buvo diužiški, moterys kvapios ir elegantiškos. Su diskusijomis buvo kiek blogiau. Tačiau oficialiai daliai pasibaigus, prie puoduko garuojančios aromatingos kavos ir prancūziškų likierių, su dideliu dėmesiu klausiausi ponų pasikalbėjimų įvairiomis temomis: apie politiką ("nebausuosi bendruomenės rinkimuose už N. tai kas, kad ji toki veikli visuomenininkė. O aš jums sakau, ji nieko daugiau, tik tuščias indas. Jūs neišvaizduojat, ką ji mano kaimynei per telefoną apie mane pasakė..."), amerikiečių kongreso atstovų rinkimus ("Pranutis sakė, kad aš balsuočiau už P. Bet aš turiu savo nuomonę. N. kur kas patrauklesnis, ir jo Harvardo akcentas mane visiškai užbūrė."), apie šeimos gyvenimo problemas ("ir kai aš laimai liepu padėti tvarkyti namus, tai ji man įžuliai atsako: mama, tau bepigū mane dabar varinėti, kai pati tokių darbų nesi dariusi, užaugusi tarp tarnaičių"), ir botaniką (mano pelergonijos, pačios gražiausios mūsų gatvėje, virstė virsta iš lysvių..."), ir apie literatūrą ("... yra kas pasiskaityti: tokie puikūs receptai, patarimai moterims, kartais net intriguojanti noveliukė"). Grįžau į namus toks patyrimu praturtintas, apsišviejęs. Bet nuo to laiko visada nešiojuosi degtukus kišinėje.

A. Viszintis

AMT-ASCP TECHNICIAN — 92-bed-general hospital and extended care facility, located in the center of the Thumb area of Michigan. Centrally located to Detroit, Flint, Saginaw, and Bay City, Pontiac and Lake Huron. Pop. 3100. Comprehensive benefit program. Salary commensurate with qualifications and experience. Contact H. B. Purdy, Adm., Marlette Community Hospital, Marlette, Michigan (91-95).

HELP WANTED FEMALE

Opportunity for Professional Help REGISTERED NURSES

For all services & all shifts. Excellent salary \$475.00 to \$750.00 per month depending on education, experience & qualification.

Also MALE OR FEMALE REGISTERED OCCUPATIONAL THERAPIST Salary commensurate with experience & ability. Liberal personnel policies & fringe benefits.

Apply call or write to Personnel Director GOOD SAMARITAN HOSPITAL 800 Forest Ave., Zanesville, Ohio (93-97)

NURSES WANTED

RN's LPN's Aides. 3 to 11, and 11 to 7 shifts. Beautiful new 65-bed General Hospital in the heart of the Adirondacks. All benefits. Apply Director of Nursing, Saranac Lake General Hospital, Saranac Lake, New York. (95-97)

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. St. Remy Imp. 3 Str.	
Napoleon Brandy	5th — \$4.39
2. Sunny Brook 80 proof wiskey	5th — \$3.39
3. Imported Scotch Wiskey	5th — \$3.98
4. Imported French Cordials	5th — \$2.98
5. Liebfraumilch German Wine	5th — \$0.98
6. Imported French Brandy	5th — \$3.35
7. Ricadona Vermouth 30 oz.	Bot. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

• Vincas Kizlaitis, Dirvos tarnautojas, staiga susirgęs paguldytas į Doctors Hospital Clevelande, kur gydomas dr. A. Martaus priežiūroje.

• Juozas Krygeris, teisininkas, pakeitė savo gyvenamąją vietą. Dabartinis jo adresas: 17812 East Park Dr., Cleveland, Ohio 44119. Tel. 531-1702.

KVIEČIA PASINAUDOTI RUBŲ PARDAVIMU

The Lion Knitting Mills Company savininko žmona Mrs. Norbert K. Hibshman pasiūlo Clevelando Grandinėlei pasidaryti privatų rubų pardavimą.

Rugsėjo 17 d., sekmadienį nuo 2:30 iki 7 val. po pietų ji atidarys prie fabriko esantį "Sales Room" tiksliai lietuviams pirkėjams. Labai priimamomis kainomis galėsit nusipirkti sau

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
1ST CLASS
ALL AROUND MACHINISTS
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerances and
MACHINE ASSEMBLERS
Job shop type work.
For day & night work.
Steady work.
AMERICAN PACKAGING CORP.
Route 8 Times Hill Rd.
Boston Heights, Ohio
(A quarter mile North of Turnpike)
(94-100)

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.
3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components
KELLER-
HYDROTEL
Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS
TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

DIRVOS RUDENS BALIUS

Rugsėjo 30 d., šeštadienį
Šv. Jurgio parapijos salėje

Jame Tamstų lauks įdomi ir nuotaikinga meninė programa. Tamstų akivaizdoje paaškęs 1967 m. Dirvos novelės konkurso laureatas ir, jeigu jis galės dalyvauti, trumpas pagerbimas ir premijos įteikimas. Šiltų ir šaltų valgių vakarienė, bufetas, šokiai ir kitos įvairenybės. Visa tai tik 6 dol. asmeniui. Stalai po 10 asmenų grupėms.

Bilietai įsigijami iš anksto Dirvoje, 6907 Superior Ave., Cleveland. Tel. 431-6344, arba pas ALTS skyriaus išd. Vladą Blinstrubą, 829 E. 185 St., tel. 531-2660.

ir siuntimui į Lietuvą megstų moteriškų ir vyriškų rubų: suknelių, kostiumų, paltų, megstukų, bluskučių, antklodžių, skarų, siūlų ir t.t.

Jei lietuviai nupirks tą sekmadienio popietę pirk-

nių už 500 dol. ar daugiau, Mrs. Hibshman padovanos šokėjų grupei 10 nuoš. visos parduotos sumos. Amerikiečių tarpe šitokios formos parama kultūrinėms organizacijoms yra labai populiari. Lietuvių tarpe šis

metodas dar nebuvo mėgintas.

Grandinėle prašo visus savo pažįstamus, bičiulius ir rėmėjus atvykti į šį rubų pardavimą, apsirūpinti dailiais pirkiniais ir tuo pačiu paremti grupę finansiniais.

Perkamus rūbus galima prisitaikinti specialiuose kambariuose. Lion Knitting Mills adresas: 3256 West 25th Street, Cleveland, O.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Aleksandrą Sagienę telefonu 442-8674 po 6 val. vakaro.

* CLEVELANDO dienraštis The Plain Dealer savo rugsėjo 6 d. laidoje plačiai aprašė komp. D. Lapinsko kūrybą sol. Aldonos Stempužienės ruošiamo koncerto progą.

Koncertas įvyks rugsėjo 24 d. Cleveland Institute of Music salėje.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaušite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• VYRESNIO AMŽIAUS MOTERIS, neseniai apleidusi ligoninę, skubiai ieško apsigyvenimui kambario. Laikiniai reikalinga priežiūra. Skambinti 531-0284 po 6 val. vak.

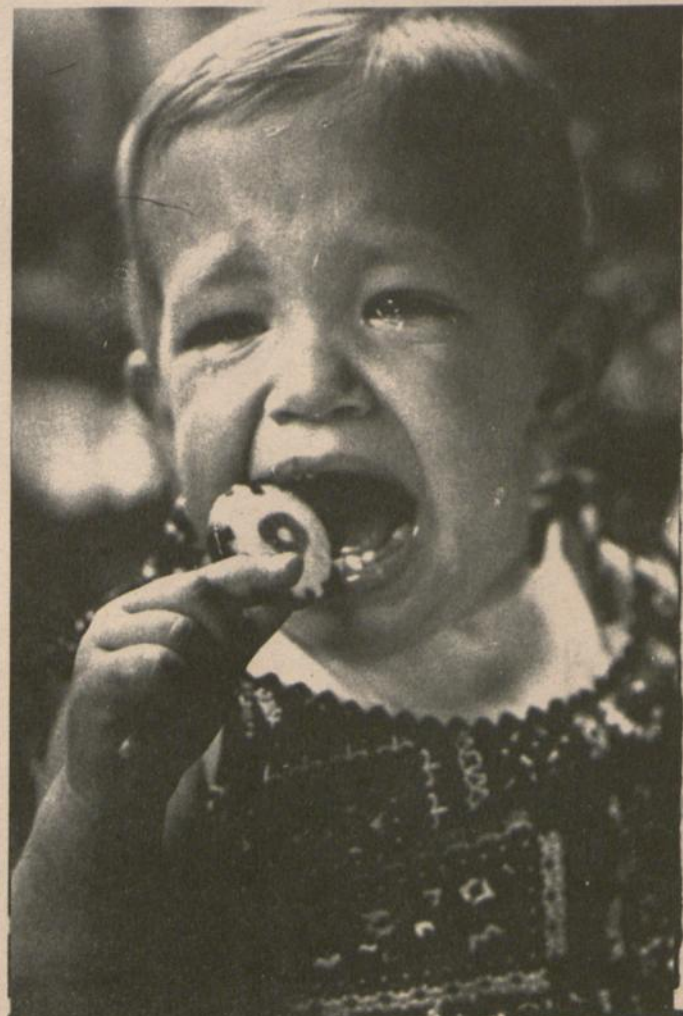
NAUJOSIOS PARAPIJOS RAJONE

Euclid Barber Shop
559 East 185 Street
lietuvis kirpėjas —
VINCAS GELGOTAS.
Kirpykla atidara nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštadieniais ligi 5 val. vak.
(90-97)

ATSIŪSTA PAMINETI

Dr. Alexander Carolus Cursius-Curtius — Įvedamoji Medicinos Disertacija apie Inkstų ir Pūslių Akmenį medicinos daktaro laipsniui įsigyti spausdinta Leidene 1662 m.

Mūsų pirmojo gydytojo istorinės vertės disertaciją anglių ir lietuvių kalboje redagavo dr. Stasys Budrys ir dr. Vacl. Paprockas. Išverte iš lotynų kalbos Anicetas Tamošaitis, S. J. Išleido A. L. Gydytojų Sąjunga (9236 So. Longwood Dr., Chicago, Ill. 60620). 48 psl. leidinys, išleistas 1967 m. Kaina nepažymėta.

Ašaros...

Vyt, Maželio nuotrauka

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 16 D. Neringos Tunto sueiga ir laužas.

RUGSĖJO 24 D. 4 val. p.p. sol. Aldonos Stempužienės re-čitalis Muzikos Instituto salėje.

RUGSĖJO 30 D. -- Dirvos metinis balius, Šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 1 D. Sekmadienį 12:00 val. SLA 14 Kuopos narių sueiga.

SPALIO 14 D. LTM Čiurlionio ansamblio metinis koncertas - balius.

SPALIO 27 - 29 D. B. Vilku-taitytės-Gedvilienės dailės kūrinių paroda Čiurlionio Ansamblio namuose, Rengia Ateities klubas.

SPALIO 28 D. Tradicinis "Lithuanian Village" Inc. balius - koncertas.

LAPKRIČIO 4 D. Korpi Neo-Lithuania metinis balius.

LAPKRIČIO 11 D. LVS Ramovė rengia Kariuomenės Šventės Minėjimą

GRUODŽIO 3 D. Sekmadienį 12:00 val. nepaprasta SLA 14 Kuopos narių sueiga.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimą Šv. Jurgio parapijos salėje ruošia L. F. Bičiuliai.

1968

SAUSIO 27, ir 28 D. Vaidilos teatro pastatymas A. Rūko "Keturį Keliaininkai".

VASARIO 3 D. Ateinininkų balius Šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 24 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis vakaras Šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 10 D. Kaziuko Mugė.

BALANDŽIO 20 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos metinis balius.

GEGUŽĖS 25 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos mokslo metų pabaiga ir Aukuro ansamblio koncertas.

GEGUŽĖS 30 - BIRŽELIO 1 D. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas ir balius Cleveland-Sheraton viešbutyje.

HELP WANTED MALE

WEAVERS: Webbing and narrow fabrics, consists of pattern construction and layout on modern looms. Experience and proven skills preferred. We will train to 80% standards. Either night or day shift available. Good starting pay and benefits with long established company. Two openings. Call Mr. Bridges for appointment 716 — 342-7600, Rochester, N. Y. (89-95)

HELP WANTED MALE

LOOM FIXER
FOR XD LOOMS
PART TIME
OR FULL TIME
CLINTON SILK MILL,
INC.
58 CANAL STREET
HOLYOKE, MASS.
(89-95)

MILLWRIGHT
AND ELECTRICIAN
Journeyman or 10 years related experience.
Maintenance department of industrial astener manufacturer offers, steady employment to self-starters who can work with minimum supervision.
CONTACT PERSONNEL DEPT.
National Machine Products Co.
44225 Utica Rd.
Utica, Mich.
313 — 731-5000, Ext. 272
(94-96)

THREAD GRINDER HANDS
Experienced men on Exello Internal & External Grinders. Top pay for Grinders. All around lathe hand. Set up work from prints. Fringe benefits. Steady work.
THREAD-CRAFT, INC.
23901 Blackstone Warren, Mich.
313 — 754-4410
(91-97)

BULLARD OPERATORS
V.T.L.
MACHINE REPAIRMEN
INSPECTORS

HIGHEST WAGES. GOOD WORKING CONDITIONS. PERMANENT POSITIONS. ALL HOLIDAYS AND BENEFITS.
Contact BOB BARRETT
U. S. MFG. CO.
8650 MT. ELLIOT
PHONE: 313 — 923-3960
An Equal Opportunity Employer
(89-95)

TOOL & DIE MAKERS
Newly Formed and Watch Band Industry — first class men needed — Exp. not necessary.
Liberal wages. All company benefits. Replies will be treated confidential.
Contact Mr. Clem Kammerer
JACOBY BENDER CO., INC.
62-10 Northern Blvd.,
Woodside, L. I., N. Y.
DE 5-2000
(94-97)

ELECTRICIAN
To work in maintenance department of wire division for a major producer of specialty steels. Hours of work are from 3 to 11 p.m. Rate per hour is \$3.645 plus shift differential. Liberal fringe benefits and all group insurance paid. Call Mr. Kendall at (201) 846-9300 for interview.
THE CARPENTER STEEL CO.
Webb Wire Division
1330 Livingston Ave
North Brunswick, N. J.
(95-98)

MALE & FEMALE
OPPORTUNITIES FOR
PROFESSIONAL PERSONNEL
GRADUATE NURSES
and
COMBINED LABORATORY
and X-RAY TECHNICIAN
for thirty bed hospital. For further particulars apply, call, or write:
Administrator,
Providence Hospital,
Daysland, Alberta,
Canada.
403 — 374-2721 (89-98)

**LIETUVIŠKOS KNYGOS,
PLOKŠTELĖS,
MEDŽIO DROŽINIAI,
AUDINIAI,
GINTARO KAROLIAI
IR KITI IŠDIRBINIAI.**

**Ivairios kitos importuotos
dovanos!**

Visa tai galite įsigyti DIRVOS
krautuvėje,
6907 Superior Ave.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND
HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Tautos Fondo pirmininkas prel. J. Balkūnas

PLĖSTINAS TAUTOS FONDO RĖMĖJŲ TINKLAS

Prel. J. Balkūnas, Liet. Išl. Tautos Fondo ir Jungtinio Finansų Komiteto pirmininkas, savo pranešime Vliko tarybai pabrėžė būti numą ir Jungtinės Amerikos Valstybėse, kaip ir kituose kraštuose, stiprinti tiesioginį lėšų telkimą Tautos Fondui.

(Jungtinis Finansų Komitetas yra Vliko, PLB, ALB, ALT ir LLK atstovų sudarytas specialus komitetas telkti lėšoms tik Lietuvos valstybės atkūrimo 50 metų sukakties programai finansuoti. Liet. Išl. Tautos Fondui yra nuolatinis Vliko veiklos aprūpintojas lėšomis).

Tiesioginis lėšų Tautos Fondui telkimo būdas yra kūrimas pastovaus ryšio daugiausia su paskirais asmenimis (arba ir organizacijų padaliniais), pasižadančiais kasmet sutartu laiku įnešti į Tautos Fondą bent dešimtį dolerių.

Tautos Fondui dar reikia ryšinių įgaliotinių paski-

rose vietovėse. Tokio ryšinio įgaliotinio vaidmuo yra tarpininkauti nedideliam (kelių ar keliolikos asmenų) T. F. rėmėjų būreliui susisiekti su T. F. centru: suregistruoti pasižadėjimus, laikui atėjus surinkti įnašus ir juos persiųsti išdėtininkui. Nors paskiri rėmėjai gali tai atlikti ir be tarpininko, naudojimas tokiu tarpininkavimu pasižadėjimų vykdymą padaro paprastesnį, patogesnį, ir gali geriau užtikrinti jo tvarkingumą).

Įsipareigojimas kasmet sutartu laiku įnešti į Tautos Fondą bent 10 dolerių šiuo metu yra patenkinamas Vliko veiklos rėmimo mastas, tik tokių rėmėjų tinklas dar turėtų būti žymiai paplatintas. Rėmėjus, įnešančius daugiau (bent 25 dolerius), Vliko ir Tautos Fondo valdybos atžymi, kaip ypatinguosius rėmėjus. Ryšium su tuo, atitinkamais metais jiems asmeniškai siuntinėjami lietu-

viškieji Eltos Informacijos biuletiniai.

Prel. J. Balkūnas savo pranešime Vliko tarybai pabrėžė, kad būtinausių Vliko uždavinių atlikimą aprūpinti lėšomis bus užtikrinta įmanoma tik ta sąlyga, jei bus tinkamai išplėstas tiesioginių Tautos Fondo rėmėjų tinklas. Amerikos Lietuvių Taryba — pastebėjo T. F. pirmininkas — šiemet iš savo surinktų lėšų perkėlė į Tautos Fondą 4.000 dolerių.

Tautos Fondo pirmininkas ypač Vliką sudarančias grupes skatino uoliau susirūpinti tiesioginiu lėšų telkimu. Pažymėjo, kad yra kviestos prie to prisidėti Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkės bei kitos organizacijos, ir jų dalis jau esanti apčiuopiamai pasireiškusi tame darbe. Vėliausia naujiena iš tos srities prel. J. Balkūno pranešime buvo tai, kad lietuvių Kunigų Vienybės seimas, įvykęs New Yorke, rugpjūčio 23-24 d., kaip tik priėmė tam reikalui gerų vilčių teikiantį nutarimą.

Pažymėtina, kad tuo pačiu metu T. Fondas gavo \$40.00 įnašą iš kun. Mato Čyvo, Albany (N. Y.) šv. Jurgio parapijos klebono. Jis įjungtas į ypatingųjų Tautos Fondo rėmėjų sąrašą. (ELTA)

POLITINĖ KONFERENCIJA

— Didžiama parengiamųjų darbų 1967 metų Lietuvos Politinei Konferencijai susaukti jau atlikta, — pranešė Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas Vliko tarybos posėdyje. Konferencija susirinks Washingtone, spalio 21-22 d. Joje dalyvauti yra sutarę Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Lietuvos Diplomatinė Taryba, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvos Laisvės Komitetas. Bus pakviesti dalyvauti ir laikraščių redaktoriai.

Šalia bendro veikimo klausimų apšvarstymo, Lietuvos valstybės atkūrimo 50 metų sukakties akivaizdoj, numatomas išleisti bendras konferencijos dalyvių manifestas — pakartotinis pareiškimas lietuvių tautos ryžto naudotis teise į valstybinę nepriklausomybę, kreipimasis į viešąją pasaulio nuomonę bei tarptautinės politikos lamėjus su kvietimu bei raginimu susirūpinti grąžinimu Lietuvai nepriklausomybės.

Vliko pirmininkas taip pat smulkiau paaišmino tarybos narius apie savo turėtus pasimatymus Valstybės Departamente liepos 12 d. (ELTA)

• A. Kezio, S. J. foto parodos rugsėjo mėnesį: Chicago Public Library įstatė 10 A. Kezio nuotraukų "Medžiai" Natural Science departamento salėje; Clarke kolegija Dubuque mieste, Iowa įstatė 40 nuotraukų. Abi parodos bus visą rugsėjo mėnesį. Rugsėjo 11-17 d. A. Kezy pasakiusis su 60 darbų į Ford City Chicagoje ruošiamą Lietuvos šventę. Ford City yra prekybinis centras 76 gatvėje, tarp Pulaski ir Cicero gatvių. Kun. K. Puzevičiaus vadovaujama Baltimorės televizijos religinė valanda "The Good News" ruošia rugsėjo mėnesį programą apie Francis Thompson eilėraščių "The Hound of Heaven", kuriam iliustruoti bus parodytos 43 A. Kezio fotografijos. Pasibaigus A. Kezio foto parodai Sao Paulo mieste Brazilijoje (liepos 27 — rugp. 15 d.), tie patys rengėjai atrinko geriausias nuotraukas vyksiančiai tarptautinei foto parodai Sao Paulo mieste.

• Jūratė Kazickaitė, būdama Saigone padarė pasikalbėjimą su P. Vietnamo viceprezidentu gen. Ky, kurį "Laisvės žiburio" radijo programa perdavė rugsėjo 3 d. "Laisvės žiburys" New Yorke girdimas kiekvieną sekmadienį nuo 9 iki 10 val. ryto per WHBI stotį, 105.9 FM banga.

• Aktorę Zitą Kevalaitę - Visockienę girdėsi me rugsėjo 24 d., 3 v. p. p. Jau nimo Centre. Ji deklamuos S. Nėries "Eglė, žalčių karalienė". Tą popietę įvyksta Pauliaus Augiaus monografijos pristatymas. Visi kviečiami.

• Pedagoginiame Lituanistikos Institute mokslas pradedamas rugsėjo 16-tą, šeštadienį, 9 val. 30 min. N e a kivaizdinė (korespondencinė) Instituto programa einama be atostoginių pertraukų. Galima įstoti bet kada ir bet kame gyvenantiems. Kreiptis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636. Artėjant Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukaktį, įstojimas į P. L. Institutą ir jo baigimas būtų vienas iš reikšmingiausių lietuvių išsiviečio darbų savo tautinio nusiteikimo patvarumui užgrūdinti, o tuo pačiu ir vertingiausias asmeninio patriotizmo ženklas. Ar be gilesnio lituanistinio išsilavinimo galima tikėtis gilesnio lietuviškumo? Į kultūrinį paviršutiniškumą jokia idėja šaknų neleidžia.

• Jadvyga Matulaitienė, žinoma lietuvių tautinių šokių mokytoja rugpjūčio 26-27 dienomis atvykusi iš New Yorke į Chicago dalyvavo Lietuvių Tautinių Šokių Instituto posėdyje, kur buvo aptariami tautinių šokių šventės repertuaro ir meninės programos dalies klausimai.

Tautinių Šokių Institutas J. Matulaitienę pakvietė vadovauti tautinių šokių pravedimui III-je šokių šventėje.

Posėdyje dalyvavo: Jadvyga Matulaitienė, Bruno G. Shotas, Irena Šilingienė ir Bronė Jameikienė.

BOSTON

DAIL. A. RŪKSTELĖS MENO PARODA

Prieš devynius metus A. L. Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus valdyba, pirmininkaujant J. Vaičiūniui, buvo surengusi dail. Antano Rūkstelės meno parodą. Ji turėjo nepaprastą sūdomėjimą ir pasisekimą. Skirtinga kūrinų dvasia, skirtinga tematika ir mieli Lietuvos gabaliukai buvo verti visų dėmesio. Pats dailininkas buvo labai šiltai priimtas parodos rengėjų ir Bostono lietuviškos visuomenės.

Štai, po devynių metų pertraukos, dail. A. Rūkstelė vėl atvyksta su savo naujais kūriniais. Iš anksto galima numatyti, kad paroda turės pasisekimą ir ne mažesnę sūdomėjimą, kaip prieš devynius metus. Šią parodą rengia irgi A. L. Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus valdyba, kurios pirmininku yra J. Rentelis.

Paroda rengiama Tautinės Sąjungos namuose. Ji bus atidaryta š. m. rugsėjo mėn. 16 d., šeštadienį, ir tęsis iki rugsėjo 24 d. imtinai. Dail. A. Rūkstelėi linkime geriausios sėkmės, o savo bostoniešiams — puikios laiko parodą pamatyti ir ją įvertinti. (pv)

TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 17 d., sekmadienį, 7 val. 30 min. vakare, Bostono Lietuvių Bendruo-

SPORTO DIENOS

MIRĖ VYTAUTAS SAUNORIS

Rugpjūčio mėn. 29 d. Vilniuje vėžio ligos pakirstas mirė žinomas Lietuvos sportininkas — futbolininkas Vytautas Saunoris.

Velionis gimė 1923 m. balandžio mėn. 23 d. Trakų apskr., žaslių valsč., Baronių paliv.

Pradžios mokyklą ir gimnaziją pradėjo lankyti Klaipėdoje, kur tėvas kap. Antanas Saunoris tarnavo Lietuvos kariuomenėje ir buvo vienas KSS klubo iniciatorių. Ir a. a. Vytautas pasekė tėvo pėdomis, ypač pamėgęs futbolą ir krepšinį. Vokiečiams užėmus Klaipėdą, su tėvais kurį laiką gyveno Plungėje, Telšiuose, Mažeikiuose, kai galutinai 1940 m. persikėlė į Vilnių ir iki pat mirties jame gyveno. Baigęs Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnaziją, buvo įstojęs į Vilniaus Universiteto ekonomijos fakultetą ir

menės valdyba rengia 8-tosios rugsėjo Tautos šventės minėjimą Bostono Lietuvių Piliėčių Draugijos III aukšto salėje.

Kalbės Vliko pirm. dr. Valiūnas, po to meninė programa.

Lietuviškos organizacijos šventėje dalyvauja organizuotai su savo vėliavomis. (jvs)

DETROIT

KVIEČIA Į SINODĄ

Sinodo paruošiamieji darbai Detrote jau seniai prasidėjo. Du susirinkimai sinodui pasiruošti jau buvo ir šv. Antano parapijoje, tačiau dalyvavo apgailėtina mažas parapijiečių skaičius. Šv. Antano parapijos klebono kun. W. Stanevičiaus įgaliotais kviečiami galimai daugiausia lietuvių dalyvauti sekančiame ir paskutiniame sinodo pasiruošimo susirinkime, kuriame klebonas paaiškins, kaip mes visi galime į šį sinodą įsijungti. Susirinkimo metu bus rodoma specialiai tam reikalui arkivyskupijos paruošta televizijos programa. Susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d. (antradienį), 7:30 val. vakare šv. Antano parapijos klebonijos rūsyje.

V. Kutkus

ARGENTINA

GRAZUS "RAMBYNIEČIŲ" PASIRODYMAS

Nepaprastai gražiai praėjo Jaunuolių Rambyniečių" rengtas vakaras "Šienapiūtė", Gasparo Veličkos 2-jų veiksmų muzikalinė pjesė.

Tai puikios meninės jaunuolių jėgos pasiaukojimas, pasiruošimas įvykdyti taip gražios programos. Beveik visi užimti darbu,

1943 m. sukūrė šeimą su vilniete Aldona Drūtaite.

Velionis yra žaidęs Kauno futbolo rinktinėje jos gastrolėse po Lenkiją 1939 m. 1940 m. rudenį Lietuvos rinktinėje, rungtynėse prieš Latviją, Vilniaus LGSF komandoj. Pokariniiais metais buvo įsijungęs į Vilniaus Spartako eiles kaip aktyvus žaidėjas, vėliau treneris.

Velionis paliko Kanadoj, Hamiltone motiną ir Lietuvos, Vilnių, tėvą, žmoną, buv. Lietuvos ir Sov. S-gos stalo teniso meistrę brolių med. dr. Algimantą, 21 m. sūnų Gintarą ir 18 m. dukrą Birutę — studentus. (kb)

• Pan American žaidynėse Vinipege dalyvavo dvi lietuvaitės: Kanados spalvas gynė Irena Macijauskaitė-Piotrovski ir Argentinos — Kaufmanaitė. Sudarant šio žemyno lengvosios atletikos rinktinę rungtynėms prieš Europą, Kanados lietuvaitė buvo įtraukta 200 m. ir 4x100 m. estafetiniame bėgime.

• Prasidėjusiam Kanados futbolo sezonui iš lietuvių yra tik Toronto Argonauts komandoj Jonas Vilūnas. Po trijų rungtynių, rytinės Kanados dalies pirmenybių lentelėje, surinktais taškais, jis yra trečiojoje vietoje.

• Buv. futbolo žaidėjas, radijo ir televizijos komentatorius, Kanados laikraščių sporto redaktorius Anicetas Stukas — dažnai angliškai kalbančių vadinamas "big Lithuanian", nuo šio rudens persikelia į Vancouverį, kur eis vietos ledo rutulio komandos menedžerio pareigas.

mokslu, bet surado tam kilniam darbui laiko ir jėgų lietuviškai veiklai pajvairinti.

Programoje dalyvavo apie 30 mergaičių ir berniukų. Jaunuolius puošė tautiniai rūbai, skambėjo lietuviškos gražios, jausmingos dainos, visi kalbėjosi lietuviškai, ir puikiai sutartinai atliko savo vaidmenis.

Žiūrint į jų pasirodymą, prisiminė laikai, kada ir mes jauni taip šokome, dainavome laisvoje Lietuvoje, ir ne vienam iš dalyvių asaros temdė akis, prisiminus praleistas jaunystės dienas ir kartu liūdnumas slėgė širdį, kad mūsų gimtinė Tėvynė Lietuva yra pavergta komunistų. Bet liko mūsų širdyse ir džiaugsmas, kad mūsų jaunuoliai Argentinoje tęsia kilnią lietuvišką veiklą grynai lietuviškoje dvasioje.

Dainas paruošė chorą vedėjas Vaclovas Rimavičius. Šokius ir dainas išpildė tautinių šokių ansamblis "Rambynas". Vokalinę programą dalyvavo inž. Algimantas Rastaukas ir vadovė Valiėkaitė-Simanauskienė. Akordeonistai taip pat jaunuoliai: Luis Rudėnas, Hugo Povilauskas ir Guillermo Kliauga.

Juozas Šiušis

SEPTYNI SKIRTUMAI

1. Automobilio užpakalinis sparnas kitos formos; 2. Antrosios moters šukuosenoj linija skirtinga; 3. Automobilio veidrodėlis didesnis; 4. Ant priekinio lango atspindžio linija skirtinga; 5. Pro kairįjį langą matyti stovinčio vyro liemuo; 6. Automobilio firmos ženklas didesnis; 7. Horizontale kranto šešėliai skirtingi.

A. A.

ONAI PETRAUSKIENEI

mirus, jos vyrui dr. STASIUI PETRAUSKUI, sūnums ir dukrai reiškiamę gilią užuojautą

Pasaulio ir Amerikos
Lietuvių Gydytojų Sąjungos
Valdyba